

Dr. XIII. 3 92
~~НН 29-1~~
3

2620
6/11
52

КУЛЬТУРА ФРОНТ

ЖУРГИЖӢд.—Областувса XII парт-
конференцијалыс шудмјассӢ мас-
саӢ 1

Ј. ФІК.—ВылӢжык кыпӢдам марк-
сизм-ленинизм знамја 4

Г. ЗАХАРОВ.—Косасны марксист-
ско-ленинскӢј теорија вӢсна . . . 6

КОЛЕГОВ.—Областувса XII парт-
конференција вылын културнӢј
стрӢительство јылыс 9

Г. З.—БергӢдны библиотекалыс
ужӢсӢ социализм течӢмлы отсас-
ны 11

МАКСИМ АПРЕЛЬСКИЈ.—ЛӢсӢдны
вӢрфронтлы пролетарскӢј кадр 14

ЛОГОР ЗОВ.—ГӢрд пелӢс ассыс
ӢмесӢ оз вешты. 18

ВАС МИКОЛ.—Сыктывкарса наци-
оналнӢј Рафак весалис школа-
ыс Чувсвалыс „СӢвет Сојуз“ 18

ПОПОВ.—Мысын школаын велӢ-
дчясӢсӢс јӢз твиӢ оз пуктыны 19

ВКП(б) ОБКОМ.—Выл алфавит
вычсӢдӢдӢм јылыс резолюција . 20

НАСѢЕЈЕВ.—Бостыны ужӢ 21

Партшколајаслы заданьӢјас 22

Мыј вӢсна СССР пондас тыш-
касны 1932 воын 28

САНДРИК МИКОЛ.—(Библиография)
Ӣнија кадын кивевјӢсӢдн увавны
оз поз 30

Vьl komi alfavit

<p>Aa</p> <p><i>Aa</i></p> <p>A</p>	<p>Bb</p> <p><i>Bb</i></p> <p>B</p>	<p>Cc</p> <p><i>Cc</i></p> <p>Ц</p>	<p>Çç</p> <p><i>Çç</i></p> <p>Ч</p>	<p>Єє</p> <p><i>Єє</i></p> <p>Щ</p>	<p>Dd</p> <p><i>dd</i></p> <p>d</p>
<p>Dd</p> <p><i>dd</i></p> <p>d</p>	<p>Ee</p> <p><i>Ee</i></p> <p>E</p>	<p>Əə</p> <p><i>əə</i></p> <p>Ö</p>	<p>Ff</p> <p><i>Ff</i></p> <p>Ф</p>	<p>Gg</p> <p><i>Gg</i></p> <p>Г</p>	<p>Ii</p> <p><i>Ii</i></p> <p>И</p>
<p>Jj</p> <p><i>Jj</i></p> <p>Й</p>	<p>Kk</p> <p><i>Kk</i></p> <p>К</p>	<p>Ll</p> <p><i>Ll</i></p> <p>Л</p>	<p>Łł</p> <p><i>Łł</i></p> <p>Ь</p>	<p>Mm</p> <p><i>Mm</i></p> <p>М</p>	<p>Nn</p> <p><i>Nn</i></p> <p>Н</p>
<p>Nn</p> <p><i>Nn</i></p> <p>Н</p>	<p>Oo</p> <p><i>Oo</i></p> <p>О</p>	<p>Pp</p> <p><i>Pp</i></p> <p>П</p>	<p>Rr</p> <p><i>Rr</i></p> <p>Р</p>	<p>Ss</p> <p><i>Ss</i></p> <p>С</p>	<p>Şş</p> <p><i>Şş</i></p> <p>Ş</p>
<p>Ss</p> <p><i>Ss</i></p> <p>Ш</p>	<p>Tt</p> <p><i>Tt</i></p> <p>Т</p>	<p>Țț</p> <p><i>Țț</i></p> <p>Т</p>	<p>Uu</p> <p><i>Uu</i></p> <p>У</p>	<p>Vv</p> <p><i>Vv</i></p> <p>В</p>	<p>Xx</p> <p><i>Xx</i></p> <p>Х</p>
<p>Zz</p> <p><i>Zz</i></p> <p>З</p>	<p>ƷƷ</p> <p><i>ƷƷ</i></p> <p>З</p>	<p>Zz</p> <p><i>Zz</i></p> <p>Ж</p>	<p>ƷƷ</p> <p><i>ƷƷ</i></p> <p>Ж</p>	<p>ƷƷ</p> <p><i>ƷƷ</i></p> <p>Ж</p>	<p>bb</p> <p><i>bb</i></p> <p>Б</p>

НЗК Коми
1-2

Муыве пролетарийяс, ӧтувтӧдӧ!

КУЛЬТУРА ФРОНТ

ЛЕЗӦНЫ: Обкомлӧн
Култпроп, Обоно да
Обпрофсовет. Петӧ быд
тӧлысын ӧтчид.

1932 во январ, 1 №

1932 VO—PJATILETKALÄN NOIÄD VO,

0

Јургижодын пасјом ставтајас Вас Миколлӧн да Пошовлӧн
журналын абу лезӧма.

30-д листбокыс колӧ шыбыдны: „тащӧм ужалӧм лоб оз на-
ционал шовинизм, а вескыдыв оппортунизм (најӧс сорлавын оз
пач), алыб дажӧ кредителство“.

робо-
пализм
ајущӧд

ны се
ономи-

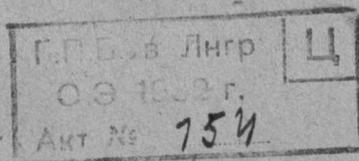
миллонјасон ужалыс јӧз карын і сиктын колӧны ужтӧг, оланінтӧг,
крошки нантог.

Вывті гырыс вермӧмјас лоины социализм течӧмын і Војвыв
крајувса парторганизацијалӧн. Воыс воӧ чужӧ да быдмӧ Выл Ин-
дустриальнӧј Социалистическӧј Војвыв. Вӧрлежӧмлӧн,
кодӧ ем јурнудыс отрасль народнӧј овмӧсын, программаыс тајӧ
сезон вылӧ арталӧма 25 мил. кубометр. Војза арталӧм пјатилетка
вӧрлежӧм куџа содӧдӧн лоі тыртӧма-нын 1931 воӧ.

Јона ыжыд содтӧдӧн сіз-жӧ лоі портӧма олмӧ пјатилетка
колхозјас течӧмын. Ӧні кежлӧ крај паста колхозјасӧ котыртома
60 пр. став гӧла на шӧркода олыс крестана пыщкыс.

Гырыс ӧдјасӧн кыптӧ Војвыв крајын і промышленност. Стрӧй-
тӧма 14 выл ворпӧлитан завод, 70 рама вылӧ. Ӧті сӧмын вӧрпро-
мышленностӧ 3 воӧн пуктома капитал 117 миллон шјат. Валӧвӧј
продукција став промышленностыслӧн куім воӧн содӧс 47 миллон
шјатсеӧ 355 миллон шјатӧз.

Медса-нын ыжыд вермӧмјас лоины крајевӧј парторганизацијалӧн
Крајком вескӧдлӧм улын ленинскӧј национальнӧј политика нуодомын.

Vbl komi alfavit

Aa <i>Aa</i> А	Bb <i>Bb</i> Б	Cc <i>Cc</i> Ц	Çç <i>Çç</i> Ч	Ee <i>Ee</i> Щ	Dd <i>Dd</i> Д
Dd <i>Dd</i> Д	Ee <i>Ee</i> Е	Əə <i>Əə</i> Ё	Ff <i>Ff</i> Ф	Gg <i>Gg</i> Г	Ii <i>Ii</i> И
Jj <i>Jj</i> Й					
Kk <i>Kk</i> К					
Ll <i>Ll</i> Л					
Mm <i>Mm</i> М	Oo <i>Oo</i> О	Pp <i>Pp</i> П	Rr <i>Rr</i> Р	Ss <i>Ss</i> С	Tt <i>Tt</i> Т
Ss <i>Ss</i> Ш	Tt <i>Tt</i> Т	Tt <i>Tt</i> Т	Uu <i>Uu</i> У	Vv <i>Vv</i> В	Xx <i>Xx</i> Х
Zz <i>Zz</i> З	Zz <i>Zz</i> З	Zz <i>Zz</i> Ж	Zz <i>Zz</i> Ж	Zz <i>Zz</i> Ж	Bb <i>Bb</i> Б

НЗК Коми
1-2

Муыв пролетарийяс, ӧтуецӧй!

КУЛЬТУРА ФРОНТ

ЛЕЗОНЫ: Обкомлӧн
Культпроп, Обоно да
Обпрофсовет. Петӧ быд
тӧлысын ӧтчыл.

1932 во январ, 1 №

1932 VO—PJATILETKALƏN NOĻƏD VO,
PJATILETKAƏS NOĻ VOƏN TYRTAN VO

ОБЛАГТУВСА XII ПАРТКОНФЕРЕН- ЦИАЛЫГ ШУӖМЈАССӖ МАССАӖ

Пјатилеткалӧн којмӧд рѣшающӧй воыс Сӧветскӧй сојузын робо-
чӧй класс ленинскӧй партія вѣскодлом улын завершитис социализм
экономикалы подув течӧм. 1932 во лоӧ медбӧрја завершающӧй
воӧн пјатилетка олмӧ пӧртӧмын.

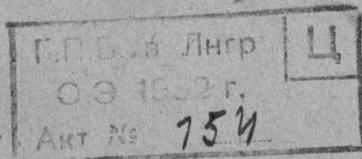
Тайӧ историческӧй значенӧда вермӧмјасыс СССР-лӧн лоины се-
мӧ, кор капитализм странајасын вѣк ӧтарӧ пыдӧжык пырӧ экономи-
ческӧй кризис, тупкысалӧ сурсјасӧн заводјас, фабриқјас банкјас-
миллонјасӧн ужалыс јӧз карын і сиктын колӧны ужтӧг, оланінтӧг,
крошки нантог.

Вывті гырыс вермӧмјас лоины социализм течӧмын і Војвыв
крајувса парторганізаціалӧн. Воыс воӧ чужӧ да быдмӧ Выл Ин-
дустриальнӧй Социалистическӧй Војвыв. Вӧрлеӧдмӧлӧн,
кодӧ ем журнудыс отрасль народнӧй овмӧсын, программаыс тайӧ
сезон вылӧ арталӧма 25 мил. кубометр. Воӧза арталӧм пјатилетка
вӧрлеӧдм куза содӧдӧн лоӧ тыртӧма-нын 1931 воӧ.

Јона ыжыд содтӧдӧн сиз-жӧ лоӧ портӧма олмӧ пјатилетка
колхозјас течӧмын. Ӑни кежлӧ крај паста колхозјасӧ котыртома
60 пр. став гӧла на шӧркода олыс крестана пыщкыс.

Гырыс ӧдјасӧн кыптӧ Војвыв крајын і промышленност. Стрӧи-
тӧма 14 выл ворплитан завод, 70 рама вылӧ. Ӑти сӧмын вӧрпро-
мышленностӧ 3 воӧн пунктма капитал 117 миллон шайт. Валӧвӧй
продукціја став промышленностыслӧн куӧм воӧн содӧс 47 миллон
шайтсаы 355 миллон шайтӧз.

Медса-нын ыжыд вермӧмјас лоины крајевӧй парторганізаціалӧн
Крајком вѣскодлӧм улын ленинскӧй националнӧй политика нуодомын.

Комі області, Нєнецькѡй округы да мукѡд національнѡй район-
сынгырыс ѡдасѡн кыпалѡ социалистическѡй оймѡс да культура.

Областувса XII партконференція, корѡтсѡгласѡн шуис люд-
фыны ВКП(б) Крајкомлыс да ВКП(б) КК-лыс полье-
ческѡй виѡсѡ вескыдѡн, практичєскѡй ужсѡ удовле-
творитєльнѡдѡн, меѡса јона отметитє аслас шуѡмын, мыј Крај-
ком вескѡдлѡм улын, правєльнѡја национальнѡй политєка нубѡдѡмын
Комі област XII ѡд партконференція кежлѡ воис аѡзывлытѡм по-
бедајасѡн. Кык во сајын-на областѡй партуководство Комі об-
ластѡс зєлис нубѡдны капиталистическѡй виѡ куѡа, воис воѡ срывај
тєс меѡсагырыс кѡѡајственнѡ политическѡй могјас.

ЦК да Крајком ѡтсѡдѡн комі парторганизація ердвилѡ петкѡ-
дєс да вєштєс важ национал-оппортунистическѡй руководство да
вилѡ большевистскѡй руководство вєскѡдлѡм улын јонмѡдєс асєнє
сплочєнност, кыпѡдєс классѡвѡй пролетарскѡй ѡбитєльност нємєрїт-
чытѡма быѡсама оппортунистјаскѡд косасѡдѡн да капитализм ко-
ласјас вилѡ став фронт пазта наступајтѡмѡн.

Гырыс вермѡмјас лоїны социалистическѡй оймѡс да культура
кыпѡдѡмын, меѡвоѡ вѡрлєзѡмын основнѡй отраслын народнѡй ов-
мѡсын. 1931-32 воѡ вѡрлєзан план. кодї вѡлї 6 мында ыжыджык
војна кад сєртї, выполнитѡма сѡдтѡдѡн. Удовлетворитєльнѡја по-
малѡма вѡр кылѡдѡм. Јона вєжєс єіктлѡн социальнѡй чужѡм баныс.
Колхозјасѡ ѡнїја лун кежлѡ кѡтыртѡма 49 пр. став гѡл да шѡрко-
ѡа олыс крєстана пышкыє. Колхозчык єіктын—чорыѡ социальнѡй
ѡпора партїялѡн і центральнѡй фігура виѡму ужалѡмын да вѡрлє-
ѡмын.

Организујтѡма областын 3 вилѡгырыс совхозјас. Вермѡмјас
лоїны і промышлєнностын, валѡвѡй продукция 1931 воѡ сѡдї 67 пр.
мында. Вывтїгырыс успехјас лоны культурнѡй строїтєльствоын-
вєѡбуч нубѡдѡмын, пємыдлун быродѡмын, пєчат паскѡдѡмын і с. в.

Партконференція шуис ВКП(б) ѡбкомлыс политическѡй
виѡсѡ вескыдѡн да практичєскѡй ужсѡ удовлетво-
рїтєльнѡдѡн. Конференція сєтєс бојєвѡй инѡдјас воѡдѡ вилѡ
большевистскѡја вермасны Вилѡ Индустріальнѡй Социалистическѡй Вој.
выв вѡсна, пјатїлєтка завершающѡй волыс программа оломѡ пѡрт-
тѡм вѡсна. Вермѡмјас вилѡ нє лантѡдѡны, а мѡдарѡ—нѡшта сѡд-
тыны ужлыс ѡдјас, кыпѡдѡны ужлыс качєство. Мїјангырыс прорывјас
єм ѡнї вѡрлєзѡмын, кысєам крајувса мукѡд районјас сєртї ѡсрєн.
Сїз-жѡ ыжыѡ прорыв шаѡдї заготовка нубѡдѡмын.

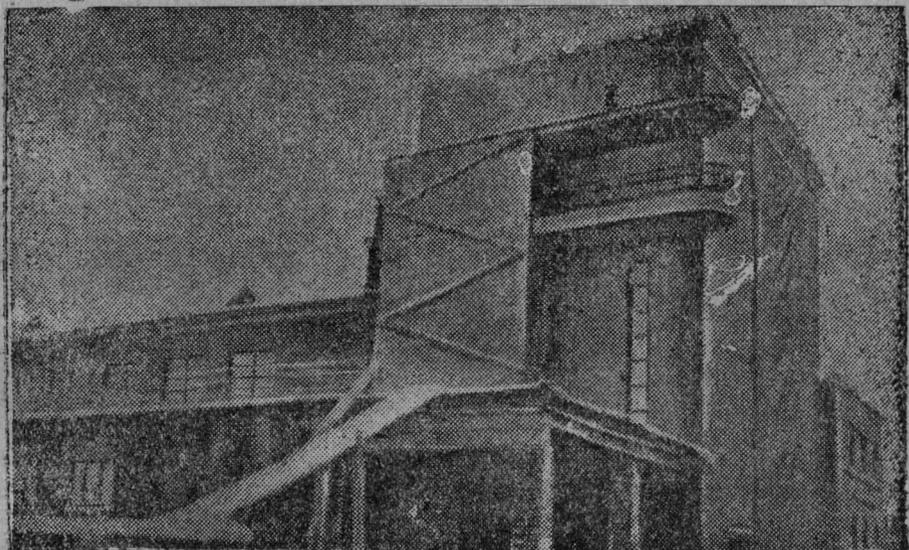
Бєстчыны быѡ ѡвєноын, социализм стрѡїтан быѡ участок вы-
лын збылыє пѡртны оломѡ Стаљын јортлыє 6 инѡдєсѡ. Чорѡдѡны
тыш быѡєїкаса оппортунистјаскѡд, меѡса-нын вескыдывв кєжысјас-
кѡд, кодї лоѡ главнѡй ѡпастностѡн партїяын, а сїз-жѡ „шујгавыв“
куснѡдлысјаскѡд, контррєволюционнѡй троцкїстскѡй контрѡбандїст-
јаскѡд, да накѡд лїберальнїчայгыєјаскѡд. Чорѡдѡны тыш национал-
шовїнистјаскѡд, кодјас лоала јоны-на да ѡтрытѡја корєуро вы-
стүпајтѡны, сїз-жѡ і велїкоѡержавнѡй уклонкѡд, кодјас национальнѡй

вопросын ем медыжыд опасност. Јо емѝ классѝ вѝј тыш, кѝ сылѝн формаыс і вежѝ. Парторганізаціјалѝн мог—јонмѝдны на-ступленѝѝ классѝ вѝј враг вылѝ став фронт паста, кылѝдны быд коммунистыс, ужалысјаслыс классѝ вѝј пролетарскѝј бѝтѝлност, верманны маркѝстско-ленинскѝј теоріја вѝсна Сталин да Кагановіч індѝдјас сертѝ, мобілізујтны партіјно-массѝ вѝј уж нуѝдѝмѝн ужалыс јѝзѝс: робѝчѝјјасѝс, вѝрлезысјасѝс, колхозникјасѝс, беднякјасѝс да середнякјасѝс кѝзаяјственно-політѝческѝј могјас олѝмѝ пѝртѝм вылѝ.

XII партконференціјалѝн індѝдјас вѝрза готовка да сплав вылын первенство вѝсна косаены, выполнітны экспортнѝј программа, укрепітны організаціја да овмѝс боксаы колхозјас, кылѝдны социалистѝческѝј жѝвотновѝдство, паскѝдны да бурмѝдны советскѝј вузасѝм да робѝчѝјјасѝс снабжајтѝм, кылѝдны культурнѝј ужлыс качествѝѝ, бырѝдны прорывјас сѝм чукѝртѝмын, с. х. сыгјо да продукціја заготовлајтѝмын—лобны социализм стрѝбітана программалѝн ѝніја кадын.

Быд коммунистлѝн мог—вајѝдны областувса партконференціја-лыс шѝдмјасѝѝ быд ужалыс берѝдѝз, мобілізујтны ужалысјасѝс став шѝдмјасѝѝ большевик ногѝн слѝмѝ пѝртѝм вылѝ.

Култура керка

Тані муніс партіјалѝн областувса, XII-д конференціја

ВЫЛОЖЫК КЫПӨДАМ МАРКЦИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ТЕОРИЈАЛЫГ ЗНАМЈА

Коммунист партија вескөдлөм улын СССР-са робочөй класс ырьө патилетка нольөд воө социалистическөй строителство став фронт вылын ғырыс вермөмјасөн.

Тайө вермөмјасөн лоі ештөдөма 1931 воө социалистическөй экономикалы фундамент стритөм да обеспечитөма витвоца плакць воө тырьөм. Тайө вермөмјас решитисны мијан странаын вопрос „kodі kod с“ социализм дор.

Но тайө вермомјасным кыпөдисны бырыс капиталист элемент-јастадорсаы выль ногөн мијанлы паныд мунөм. Тайө паныд мунөмыс петкөдчө выль формаа оппортунизмын. Оз ков вуодны—сijө победајаөз, кодос принајтөны весиг классөвөй врајас, партија воіс контрреволюционнөй троцкизмкөд, вескыдыв да „шугавыв“ оппортунизмкөд ыеммірчтөг вермасөмөн. „Партија вөсна, ленинизм вөсна вермасөмын медтөдчанаөн өнiја вермасан етапын лоө сijө, мыј троцкизмөс жугөдөма, вескыдывв кежөмөс петкөдөма ердө, а партијалон генеральнөй тувiчыс вермис быд участокын“ (Каганович).

Та понда, дерт, оппортунистјасылды да троцкистјасылды өккыдзык выступайтны јавө партијалы паныд. Троцкистјас „өни өз вермыны выступайтны опозоритөм Троцкөй контрреволюционнөй знамја улын“ (Л. Каганович). Онi најо зильөны сувтны партијалы паныд маскаөн тупкысөмөн идеологическөй фронт вылын. Сiзи-жө најө көсјөны гусөн, контробандаөн, сујны „маска улө чебөм хламсө троцкистјаслыс“ (Сталин) мијан партија исторijaө.

„Пролетарскөй революција“ журнал редакцияө Сталин јортлөн пiөмөыс (1931 во № 6) ыемжалиттөг петкөдө ердө троцкистскөй контробандистјасөс (Слущкijөс, Волосевичөс да мук.) да индө налыс настојащөй сушностө.

Мынө вөли көсјө докажитны Слущкij аслас статъанас, кодос печатајгома „Пролетарскаја революција“ журналын. Сijө көсјылис докажитны, мыј војнаөз Ленин оз волі пыффи пукты центризмлыс опасностөсө өз вермаслы сыкөд, сiзкө Ленин секи ез-на вөв прамөй большевикөн, а лоіс сijөн сөмын 1917 воө Троцкij өтсөгөн.

Партијалон став исторijaыс зев бура опровергајтө троцкистјаслыс таяо наглөй клеветасө. Быдөн тодө, кушөм чорыда војнаөз-на, революционнөй уж нудөдiө кутчысөмзаныс, Ленин вермаслис быд сикас оппортунизмкөд роч да рытывывв јевропаса социал-демократија п-щкын (легальнөй марксизм, экономизм, отзовизм, центризм Троцкijлөн, ревизионизм да с. в.) Партија исторija чөж, 1903—1904 вөсан, Ленин нудөис кызi мијан социал-демократическөй партијаса, сiз-жө мөд интернационалса оппортунистјас дiныс торјөдчана тувiчы.

Роч большевикјас быдног тојлалисны рытывыввса левөй социал-демократјасөс, в частности, германijаса социал-демократија пiыс ле-

вѡјјасѡс, торѡдчыны асланыс оппартуністјас да центрістјас діныс". (Сталін).

Воѡѡ Слуцкіј мыждѡ Лѡенінѡс да большевікјасѡс, мыј најѡ ез безогворочно подѡержівајглыны германіјаса соціал-ѡемоқатіјапыщса левѡјјасѡс. Ташѡм шарлатанствоыс Слуцкіјлы ковміс Лѡенінѡс да большевікјасѡс ѡіскреѡітірујѡм, јѡз сінвозын усқѡѡѡм могыс да германіјаса левѡј соціал-ѡемоқратјаслыс меншевік-троцкістјаслаы шыбласѡмјасѡѡ тупқѡм могыс.

Большевікјас ез вермыны безогворочно сулавны германіја левѡјјас дор сы понда, мыј најѡ ѡтгорја довјалісны большевізм да меншевізм кыстын. Бостам 1903 во—партіјан шылены сулаѡом куѡа, 1905 воын—рѡч револуціја характер куѡа, воина возын—націѡнально-колоніальнѡј да муқѡд гырыс вопрѡсјас куѡа германіјаса левѡјјаслѡн лідерјас. Парвус да роза Лѡуксебург, вѡлі сулаѡны меншевістскѡј да полуменшевістскѡј поѡіціја вылын.

Мѡѡ сікас троцкіст—кѡнтрѡбанѡістјас, кѡѡјаслѡн представітелыс Волосевіч „Курс истории ВКП(б)“—лѡн автор, зільѡны доқажітны, мыј 1905 воѡз Лѡенін ез-на гѡѡѡрвоы, мыј буржуазно-ѡемоқратіческѡј республікалы кѡлѡ четчыштны соціалістіческѡјѡ, мыј тајѡс гѡѡѡрвоіс сѡмын секі, „кѡр“ Троцкі ѡсѡѡѡн „перевѡѡружітчіс“.

Тажѡ лѡк клеветасѡ да партіјалыс історіја лѡкыс вежнѡѡлѡмсѡ ѡпровергајтѡны Лѡенінлѡн бурещ тајѡ кадса, 1905 војасса, гіжѡѡја-сыс „Рѡч соціал-ѡемоқратјаслѡн моғјас“ ставѡыны, кѡѡѡс печатајтѡма 1905 воын, Лѡенін гіжліс: „ѡемоқратіческѡј республікасаы мі ѡні-жѡ кутам вужны асланымы вын серті, сознательнѡј да організѡваннѡј пролетаріат вын серті, соціалістіческѡј республікаѡ“. „Кык тактіка“ німа брошура дінѡ воз кывзын бара-жѡ 1905 воын ем ташѡм места: „ѡніја револуціјалѡн тыр вермѡмыс лѡас помѡн ѡемоқратіческѡј перевѡротлы да соціалістіческѡј перевѡрот вѡсна чѡрыда вермасны заводітан кадѡн“.

Ташѡм індѡѡјасыс Лѡенін гіжѡѡіасын зев уна, но тані вайѡѡѡм інјасыс да став ужыс большевікјаслѡн зев-нын бура петкѡѡлѡны, мыј троцкістјас сувтісны маскаѡн тупкысѡмѡн партіјалыс історіјасѡ вежнѡѡллан тувылѡ, фальсіфіцірујтѡмѡ.

Кыці-нѡ партіјалыс історіјасѡ ташѡм нағлѡја іскажајтан торјасыс вермісны вескавыны міјан большевістскѡј печатѡѡ Тајѡ лѡіс сы понда, мыј троцкістскѡј фальсіфікаторјас ползујтчісны „Сіе лібералізмѡн“, кѡѡѡн зарачітѡм јѡзыс ем большевікјас пын.

„ѡткымын большевікіас думажтѡны—гіжѡ аслас піѡмѡын Сталін јѡрт—мыј троцкізм—коммунізмлѡн фракціја“.

„Збылыс-кѡ, троцкізм—кѡнтрѡреволуціѡннѡј буржуазіјалѡн медвозын муныс ѡтрад, кѡді вермасѡ коммунізмкѡд, Сѡвет власткѡд, СССР-ын соціалізм стрѡітѡмкѡд“. Сы понда і троцкізм вылѡ сіе лібералізм пыр віѡѡѡмыд лѡѡ головоѡапство, преступленьѡ кѡѡ, робѡчѡј класслы іѡменітѡм кѡѡ“ (Сталін).

Марксізм-лѡенінізм вежнѡѡдыны зільѡмјасѡѡ петкѡѡѡма ердѡ іѡеологіја фрѡнтвывса уна участѡкын-нын (рубінціна, ѡеборінціна

філософіяны, перевертэвціна літаратурведеньны да с. в.).

Міян мог ёні— партіялыс історія вежыдлыс троцкістясас да мукод фальсіфікаторясас ердэ петкодан уж, кодэ паніс Сталін жорт, нудны возд да партіялыс історія велёдэм пуктыны научной, большевістскёй релсјас выд.

Онја кадн медопасној вескыдыв оппортунізм выд бі чінтыдг, коло чор жодны партійној бдітелност, сетны чорыд отпор ставыслы, кодјас зільны суны „троцкістскёй хлам“ учебнікјасэ, журналјасэ да нїгајасэ, мыј вылы велёдчыны большевістскёй кадрсјас, сіз-жо соціалізм строітан практыкад.

I. Фік.

Косасны марксістско-ленінскёй теорія вёсна

Соціалізм течан кадэ колэ марксізм-ленінізм знаніјн вооружітны ужалысјасэ, медым најд вескыда гогорвоісны, партіялыс генеральној вісэ соціалізм течёмын да ставмуывса значенно мі-жан місн Совет сојузлыс. Колэ кыдны велёдчысјаслыс энтузі-азмэ медса јонасэ соціалізм течан медгырыс участокјас вы-дэ. Колэ кыдны налыс классовој бдітелностэ, став фронт пастала капіталістическёй элементјас выд наступајтомын да најд агентјаскэд партія пышкын косасёмын. Сесса колэ сетны чорыд отпор сещдм велёдэмлы, коді оз вескыда петкодлы партіялыс соціалізм течёмын вісэ да ужсэ, а зугэ, сетэ троцкізм нога індд.

Тажэ омёлторјасыскэд коло нудны чоры і пощадатом кос, вёшта-нын сы вёсна, мыј партія туыс бид ічотіка кежомсэ ісползујтэ ас уж вылас классовој враг, кокыдд кулаклы косасны соціалізм течёмкэд. Троцкістскёй контробандакэд, вескыдыв кежомкэд да сіс лібералізмкэд колэ нудны бидлунја тыш бидлаын, бид уж вылы да теорія фронт вылы.

Школајасын велёдэмын медса ыжыд ролсэ ворсэ, кызі Леніншуд, лектор (преподаватель). Ферт, ыжыд-жэ ролыс і велёдчан нїгаын. Велёдчыслы, дті-кэ, колэ бура марксізм-ленінізм бокса-тёды ассыс велёдан предметэ, медым верміс сетны бидсама антіпартійној візёдомлы чорыд отпор; мёд-кэ, велёдэмсэ јітны олёмкэд — теоріјасэ практыкакэд.

Теоріітескёј уж бердэ партія корэ арталёмн сібёдчэм, гогорвоёмн возд муаём. Практика да теорія кост јансалёмкэд тышкасёмкэд, кык фронт паста — фелачествокэд, куш практыкад шысытчёмкэд, отарсаыс, да куш шыпас вылы велёдчёмкэд, формалізмкэд, мёдсаыс, — тышкасёмн, теоріітескёј кадрс-саы партія корэ пыдысаы велёдны марксістско-ленінскёй теорія да практика, корэ тырміца јітны практыкасэ теоріјакэд, теоріітескёј

лоб сиктса овмӧс (?), кодӧ сетӧ зев уна сырjo. Команднӧй высота выль (кушӧм?, Г-З.) мыжасӧмӧн, сиктса овмӧс планӧвӧја нӧдӧм ӧтсӧгӧн сӧветскӧй власт сӧтас ыжыд содӧм став народнӧй овмӧс паскалӧмлы“. Ташӧм зугӧмсӧ да олӧмыс торжалӧмсӧ некызи он вермы даждӧ мӧвпавны. А тажӧн 1932 воын январ 8 лунӧ вердӧ обществоведеньныӧ преподаватель Сыктывкарса ФЗС-ын комсомолка Федосејева.

Ташӧм велӧдӧм абу том jӧзс марксизм-ленинизм вога воспитывајтӧм, ташӧм велӧдӧмыд оз кыпӧд общественнӧй знанӧй, а сӧмын падмӧдӧ велӧдчысјассӧ, зугӧ налыс гӧгӧрвоӧмсӧ Маркс, Ленин да Сталинлыс велӧдӧмсӧ.

Сталин жорт „Пролетарскӧй революция“ журнал редакцијад писемӧн jӧсмӧдӧс троцкистскӧй контробандакӧд да сӧс либерализмкӧд кокасӧм. Колӧ щӧщ кокасны сӧжӧ путаницакӧд, кодӧ лоб предмет тӧдтӧм вӧснаыс да кодӧ мијан школајасын паскыда-на олӧ.

Классӧвӧй праг тактикасӧ ассыс вежӧс. Вежӧсӧ и троцкизмлӧм да оппортунизмлӧн партјалы паныд мунӧмын петкодчӧм. Наяӧ контробандаӧн гӧждӧ пыр да преподаваньӧ пыр зӧлӧны кыскыны троцкистскӧй да вескыдыв оппортунистическӧй клевета да клам, Колӧ кыпӧдны выльжык партјинӧй пролетарскӧй бӧителност, чорыджыка паскӧдны марксистско-ленинскӧй воспитаньӧ.

„...Большевик ногӧн, Ленин ногӧн колӧ сӧбӧдчыны колан кад-ва исторija бердӧ, тӧрытја лун исторija бердӧ, сӧбӧдчыны сӧзи, медым тӧрытја лунгыс исторijasӧ jӧтны партја генеральнӧй тујыккӧд, сӧјӧ вьвти ыжыд могјасыскӧд, кодјас мијан воґын сулалӧны талуи да кодјас кутасы-на сулавны аскӧ“.

„Таын сӧмӧсыс, пыщкӧсыс велӧдчӧмын партјиностлӧн, таын марксистско-ленинскӧй воспитаньӧӧс гӧгӧрвоӧм, та вӧсна большевик ногӧн колӧ кокасны“. (Каганович).

Г. Захаров.

Редакцијасын: мӧд номерын лоб сетӧма тани индӧм торјас выль развернутӧй большевистскӧй критика.

Областувса XII партконференция культурнӧй строителство јылыс

Социалистическӧй строителствоын лоан успехјас под вылын да ленинскӧй национальнӧй политика вескыда нӧдӧмӧн отчетнӧй кадӧ лоисны областын зев гырыс успехјас и культурнӧй строителство ужын. Нӧдӧма всеобщӧй начальнӧй обученьӧ, общӧй грамотност ваядӧма 76 пр., повышеннӧй школа лыд содӧ 31 пр., техникумјас 8 пр.. Зев ыжыд торјӧн лоб 1932 воын Сыктывкарын педагогическӧй институт востӧм.

Такӧд щӧщ емӧс-на культурнӧй строителство ужын и прорывјас да ӧлущикјас.

Областлы 10 вога jubилей тыриг кезлѝ да Октабрса револуцијалы 14 во тыриг кезлѝ неграмотност бырѝдѝм јылыс директива лои орѝдѝма. Ичѝт да шѝр школа јылыс ВКП(б) ЦК-лѝн решеннѝ нудѝсѝ олѝмѝ нѝжѝн, бнѝз-на слаба пунктѝма коммунистическѝ да политехнической воспитаннѝ, ушѝтелјас школајасѝ оз тырмы, подготѝкѝ уналѝн омѝл да та вылѝ парторганизаціяјас зев ешѝ выиманнѝ пунктѝны.

Слаба муно массѝвѝј политпросвет уж вѝрын, предпріјаттѝја-сын да колхозјасын, торја-нин аѝтирелигіознѝј уж.

Комі литература лезѝм кѝт ескѝ лыд боксаныс јона соѝис (204 печ. листѝан 450-бз), но качествѝнс сѝлѝн улын-на.

Културнѝј строителство куза боевѝј мѝгјасѝн матыса кад кезлѝ бырѝдѝны неграмотност 50 арѝсѝз да паскѝдѝны агро-технической грамота. Нудѝдѝны сѝзим во школаын быт велѝдѝм да јонжы-ка бурмѝдѝны ичѝт да шѝр школајасын общеобразовательнѝј знаннѝјајас сѝтѝм, коммунистической да политехнической воспитаннѝ. Велѝдыс кадрјас лѝсѝдѝм да вылѝ пѝв велѝдѝм, ушѝтелјаслыс материално-бытовѝј положеннѝсѝ бурмѝдѝм, школа ужлыс качествѝсѝ бурмѝдѝм колѝ лѝны быдлунја тѝждысан торјѝн парторганизаціялѝн. Парторганизаціялы колѝ „бѝстѝсны аслыс виѝдѝны, кушѝма пунктѝма общественно-политической предметјас велѝдѝм семилетка школајасын, техникумјасын да пѝдвузјасын“ (ВКП(б) ЦК). Бур качествѝна, маркѝсистско-ленинскѝј литература вѝсна да большевистскѝј учебникјас вѝсна да култура фронт вылын партијнѝј виѝжежнѝблѝмјаскѝд чорыда вермасѝм — боевѝј мѝг парторганизаціялѝн.

Омѝла нудѝсѝны областын квалифіцированной робѝчѝј да среднѝј да высшѝј технической да културнѝј кадрјас националјас пѝвсыс лѝсѝдѝм куза меропріјаттѝјас. Областѝа да област сѝјѝа техникумјасѝ да ВУЗ-јасѝ сѝгѝм мѝстајас частѝ оз тыртѝны.

Тѝјѝ шѝктѝ вѝчны чорыд перелом националнѝј кадрјас лѝсѝдѝмын да бѝстѝсны гѝтѝвитны став сѝкас формајасѝн да сѝстемаѝн, шѝщ сѝнсајѝан велѝдѝм пыр да выдѝвиженнѝ пыр. Шѝр да ыжыѝ школајасѝ сѝгѝм мѝстајас тыртѝм мѝгыс колѝ бѝстѝсны организационнѝј пѝрадокѝн велѝдѝныјасѝс предпріјаттѝјас вылыс да колхозјасыс набѝрајѝтѝмѝ. Технической да културнѝј кадрјас лѝсѝдан вопрос гѝгѝр колѝ котыртны робѝчѝј да колхозникјасѝс да јурнудѝан должностјас вылѝ выдѝвѝгајтны ударникјасѝс предпріјаттѝјасыс, колхозјасыс да вѝрлежаніныс. Колѝ решѝтѝлнѝја бурмѝдѝны культурно-бытовѝј условіјѝјас квалифіцированной робѝчѝјјасыс, инженерјасыс, техникјасыс да велѝдѝчысјасыс.

**ВКП(б) Обком отчетыс.
Вѝсталѝс Колегов јорт**

Бергӱдны библіотекалыг ужсӱ соціалызм течӱмлы отсавны

Соціалызм течны колӱны гра-мотнӱй јӱз, кодјас ескӱ кокныд-жыка гӱгӱрвоисны партіялыг политикасӱ да јонжыка, классӱ-вӱй тыр вежӱрӱн ужалысны, ну-дӱисны ас уж вылас паскыджыка социалыстическӱй орджыӱм да ударничество. Пемыдлун зев ыжыд пайдӱмдӱ социалызм течӱм-лы.

Пемыд, неграмотнӱй морт вер-мас кокныджыка сурны кулацкӱй влјаниӱ улӱ, сещӱмыс ку-лаклы кокныджыка сурӱ испол-зутны советскӱй власткӱд ко-васы, ордӱны планјас тыртӱм.

Политическӱ неграмотнӱй се-щӱм жӱ, куцӱм техническӱ не-грамотнӱй морт: оз лұчки гӱгӱр-во социалыстическӱй строителство, оз вермы лоны возмӱстчысӱн сӱ-јӱ строителство вылас.

Онија комӱ робочӱй, вӱрлезыс, колхозник абу-нын важ купеч—ибдрадчик експлоатацја улын ужалыс. Важӱн купечлы экс-пloatирујтӱм вылас колӱ вӱлӱ пемыд, неграмотнӱй ужа-лыс. Сӱд са керкаын вӱрлезыс да кыскасыс кывлывлисны сӱмын буржуазнӱй да мелкобуржуазнӱй, унжыкысӱ реакционнӱй поповско-религиознӱй вӱстјас, кодӱ вӱлӱ лезӱма ужалыс мортӱс експло-атацјакӱд мӱритчӱм вылӱ.

Сещӱм-жӱ вӱлӱ заводјасын, се-щӱм-жӱ вӱлӱ сиктын. Бырӱ сыкӱд щӱш и ужалыс јӱзӱс пе-мыдлунын кутӱдыс. 15-ӱд во-нын Советскӱй власт нуӱдӱ пемыд-

лун бӱрӱдӱм, нуӱдӱ политическӱй воспитанӱӱ ужалыс јӱз костын. Партія да правителство пук-тисны мог 1932 во мај 1 лун кежлӱ 50 арӱз бырӱдны пемыд-лун.

Тайӱ олӱмӱ пӱртны колӱ пук-тыны став вын. Но тайӱ абу тырмана, сӱмын ӱтар бок пемыд-лун бырӱдан ужын. Мијан колӱ ужалыс јӱзсӱ, торја том јӱзӱс, во-спитывајтны политика боксан, гы-рыс козајственнӱ-политическӱй могјас олӱмӱ пӱртӱм вылӱ ОК-са Культпроп план куза политшко-лајасӱ да кружокјасӱ таво лӱк-кыскӱ ма 19 сурс мортӱс. Сӱмын тайӱ некычӱ оз вермы удовлет-воритны Коми областын 313 сурс олысӱс Политическӱй—обществен-нӱй воспитанӱӱ колӱ нуны асвӱ-лаа (самостоятельнӱй) велӱдчӱ-мӱн. Тайӱ ужыс мијан пуктӱма вывти-на омӱла, јона-на ташӱм воспитанӱӱсӱ колана ногӱн оз донјавны а мукӱдыс прӱстӱ игно-рирујтӱны—вӱдӱныжыд оппор-тунистическӱй ӱшыбка.

Асвӱлаане велӱдчыны колӱны нијасас. Нија—ыжыд, јон орудијӱ марквистско-ленинскӱй воспитан-нӱын. Ужалыс јӱзлы выдержан-нӱй коммунистическӱй нијасӱн, журналјасӱн, статјајасӱн колӱ сетны коммунистическӱй воспи-танӱӱ.

Нијасас лезӱм бӱрын библіо-текајас вылӱ усӱ зев ыжыд мог, сӱјӱ нијасасӱ лыдчысјас пӱвсӱ

разободдын. Библиотека абу сомын
нигајас вежлалыс, кушодмон сиж
унжыкыс овлывло. Библиотека
ужыс пет оужалыс јозос воспи-
тывајтан ног.

А кол о шуны: о нија библиотека
уж некушом ногон оз отечајт
сиж кором выло, кушодмос сы
выло пункт ома партијалон да со-
цијалистическој строителствоон.

Областн ој централн ој да рај-
онн ој библиотекајасын-ко колян
во вол о нубод ома нигајаслы чист-
жа (конијас о ни-на троцкистској
векыдыв оппортунистическој да
национал-шовинистическој нигаја-
сыс емос вывти уна), кол о шуны,
лыдфысан керкајасын да мукд
сикаса да рајонувса (профсоюз-
н ој, школн ој) библиотекајасын
емос-на уна контрреволюционн ој
кламјас. Коди сиктас волывло-
ма советској власт дьрса нига-
ыс, сиж ставыс-на ем. Сещом
нигајаснас лыдфоддны в орын ужа-
лыс јозос. Сиктын да в орын выл
(1931 в оса) нигајас зев еша. Ун-
жыкыс 1930-1928 в оса. Ем зев
уна 1924-26 в оса нигајас. Област-
н ој, рајонн ој библиотекајасын ужа-
лысјаслы буржык, выдержанн ој
нигајас сетом куза гижодјасыс
жыңи практически немтор оз в о-
чы. Кол о вескыда шуны: Област-
увса библиотекаын н оти ужалыс
ез ветлыв рајон о либ о сикт о биб-
лиотекајасын уж пункт ома куза.
Саж о унаш овло сичи: рајон куза
та мунас ОЦБ-са ужалыс да
н оти рајонса да сиктса бибlio-
тека о весиг оз пырав, а б орас
гиж о „циркуляр“. Рајонувса б б-
лиотекајас јылыс немтор и шуны:
нај о унжыкыс сикт о н отчыд ез
ветлывын.

Библиотека ужын, кыңи правило,
лыдфысјасос изучитом абу. ОЦБ-
ын-ко тај о кушодма-ко пункт ома,

пункт ома формалн о: некушом
практической мерајас, ужјас оз
в очыны. Коми Госиздат 1931 воын
лезис 400 п. л. нигајас, 1932 во-
ын л оо лезома 1000 п. л., а биб-
лиотечн ој система о н оз ниндм-на
ез в оч, медем отсавны Коми Гос-
издатлы тај о ужас: кушодмык
нигајас лезны, кытчо сиж ниғасо,
лыдфысылыс интересо урчитом
б орын, ыстыны, унао, кушом н о-
гон сиж лезны да с. в.

Сыктывкарын ОЦБ-ын, коды
кол о веск одыны став рајонн ој
да сиктса библиотекајаснас, ужыс
ниндмон абу бур сиктса да ра-
јонн ој библиотекајасыс. Коди во-
ло ОЦБ лыдфысан вежос, сиж
ад о, мыј бурыс сетчо оз пырны.

Робоч ојјаслы да советској слу-
жащ ојјаслы лыдфысны некони:
типографјас, кирпичзаводса да
строителн и робоч ојјас нигајасон
обслуживајтчыны вывти ом ола, а
проч ојјаслы ем ставыс.

Библиотекаын ужалысјас по-
литика тод омон вывти слабос,
специалн о библиотека уж выло
абу тујанаос. Библиотека уж вы-
лын уна ем поп нывјас, важ ку-
печ нывјас, кулак нывјас да с. в.
ОЦБ-ын специалн ој образова-
н оа сомын о ни морт. Библиотека
уж выло г отовитан курсјас абуос,
ужалысјас оз тырмыны. Товa-
ришщеској условиј о увавны абу
лос о ома (ем семејственность да
круг о в ој порука), сы понда ужа-
лысјас пыш оны, уж авны оз
локны. Не кушом инд ојјас ужа-
лысјаслы оз сетны, а уж кор оны.
Ордыс ома да ударничество воли
мун о вывсаң щоктомон, да о ни
сиж ор ома.

Библиотекаын н отчыд он кы-
лы комидон сорнитом, ко о еск о
ставныс комидос да рочнас ом о-
ла куш оны. Коми ниға вылын да

комі лыффысыс яс пöвсын спеціальной уж оз мун, а öнiя кадö тајö ужыс вывти јона колö. Тајöс великодержавной шовiнизмöн кыңи мöднөгöн лыффыны оз ноң. Тащöм великодержавной элементяслы колö чорыда кучкыны партјачејкалы да профсоюзлы, а бiблiотекалы бостчыны спеціально тöдмöдны комi нiга лыффöм да комi ужалыс лыффысысöс, медем најöс обслуживајтны буржыка.

Бiблiотекалыс ужсö колö вужаваныс перестроитны, бергöдны сiјöс социализм течöмлы отсавны. Кад-нiн бергöдчыны робочöјяслы, вөрлеңысяслы, колхозчыкяслы банöн. Кад нiн аслыс бiблiотекалы ковасыны выдержаннöј, коммунистическöј большевик нота нiга вöсна, быд ужалыс лыффысыс вöсна, тырмас боксаң вiчöдны кодi мыј лыффö да кодлы кущом нiга сетöны.

Колö öнi-жö быд рiјонö, быд өктö да вөр керкад (гöрд пельöсö) ыстыны бригада, вреднöј нiгаяс весавны да бiблiотека уж пуктыны. Вöрса гöрд пельöсяс нiгаясöн снабжајтöм бостны районнöј бiблiотекаяслы, ОЦБлы да өктса лыффысан керкаяслы: вөрö нiгасö ыстыны не случајнöј морткöд, а нуны аслыс бiблiотекарыслы, медем сiјö сенi тöдмöдiс интересö лыффысысяслыс.

Сыктывкарын ОЦБ-ын лыффысан комнатасö лöсöдны буржыка

да ыжыджык вежöсöн (тајöс поңö лöсöдны öнiя керкаас комнатассö вежлалöмөн), сiң-жö лöсöдны быд районн лыффысан комната. Бырöдны ОЦБ лыффысан комната кыңи прочöјяслы шонтысан керка; лöсöдны типографіяын, кiрпiч заводын, строителство вылын ужалысяслы меставылас поsgoјанинöј бiблiотека да лыффысан комнатаяс.

Нуöдны курсяс бiблiотекаын ужалысясöс лöсöдöм куңа да важ ужалысяс ты квалифікаціясö кыпöдöм куңа. Бiблiотекаын журалыслы да профсоюзлы колö гöгөрвоны Сталин јортлыс медвоңа кык условіјöсö, мыј ужалысясöс колö организујтны да лöсöдны ужавны поңана условіјöјаса. Колö перестроитчыны вылобстаровка вылö. паскöдны ужад аскритика, кодöс бiблiотекаын јона-на эескöдöны, бырöдны семейственность, мода-мöддыс лысөмöл торјас вевтöм. Соцордјысöм, ударничество паскöдны увсаң, да пуктыны сiјö быд уж вылын медеа вылö. Кужтöм јортяслы отсавны быдлунја ужын.

ОК Культпроплы да ОБОНОлы колö чорыджыка вескöдлыны бiблiотека ужöн, медем сiјöс петкöдны оппортунизм нурыс, лептыны бiблiотека уж, медем отсавны олөмö пöртны пјатилеткалыс нөлöд, медебөрја вога планјассö.

Г. З.

Учителяс, культурмејечяс, партшколајасын велöдысяс, велöдчысяс, гiжöј „Культура фронт“ журналö, суңöдöј журналсö.

ЛӨСӨДНҮ БӨРФРОНТЛЫ ПРОЛЕТАРСКОЈ КАДР

Вөрлөдмө—социализм строитан ужб—производственно-техническөй кадр лөсөдөм лоб вывти ыжыд политическөй значенноа мог.

„Добитчыны, мед СССР-са рабочөй класслөн вөлі асла производственно-техническөй интеллигенција“—таз индис ВКП(б) да рабочөй класслөн вожд Сталин жорт ыльбд историческөй условийбас. Кушом колб мијан вөрлөзан уж вылб кадр? Мијан колб классөвөй, пролетарскөй производственно-техническөй кадр, коді мед верміс чорыда нубдны партијалыс Ленинскөй генеральнөй тујвиэсб, коді, ескөн, верміс ас гбдбрыс котыртны став ужалыс јөзсб да накбд шдщ коасны Выл индустриальнөй Војвыв олбм течбм вбсна, коді, нбшта, производствонас верміс вескбдлыны не ылбсас, кабинетсаы, а конкретнөја став мелочјасбб тбд вылб бостбмөн да омбл торјасыс вылб кад дырји реагирүтбмөн. Таз сулалб мог. Таз корб ужавны вылб обстановка.

Выл обстановка корбм серти бнија производственно-техническөй интеллигенцијасаы, вылног ужалбм оз-на тыдав. Тажб висталб сјјб, мыј вөрпрограмма „Комилес“ трест паста јанвар 10 лун кежлб вблі тыртбма пбрбдбмөн 37,8 прбч. да кыскбмөн сбмын 8,1 прбч. Кушбм классөвөй состав серти лыффысебны став сикаса команднөй составјас бни вөрлөзан уж вылын? „Комилес“ трест сведеннб серти октабр 1 лун 1931 во кежлб вблі команднөй составлөн ташбм лыдпасјасыс.

Ставыс	Партијаныбс		Олбм серти				Образованнб серти					
	шлен	кандидат	КСМ	Роб.	крест.	служ.	мук.	Общбј			Специалн.	
								высш.	сред.	низш.	высш.	сред.
2462	192	91	347	83	1361	954	29	51	443	2109	43	141

Тажб петкбдлбны, мыј вөрфронт вылын зев еща высшбј да среднбј специалнөй образованнба јбз—сбмын 184 морт, нбшта ещабн Вөрпромхозјасын, Лесопунтјасын—132 морт (мукбдыс ужалбны трестын). Тас тыдалб, мыј 2462 комсостав пые лыффысебны сбмын 660 морт (26,8 прбч.) партијечјас да комсомолечјас. Ношта омбл составыс пролетарскөй јадролбн: рабочјјас-комсоставјас сбмын 83 морт, лббб 3,4 прбч.

Кадр лөсөдбмлбн планјас олбмб пбртчбны омбла. 1930 воб вблі курсјас пыр младшбј комсоставбс (десятнјјасбс) лөсбдбма 515 мортбс, 1931 воб—630 мортбс. Област сајаса курсјас пыр среднбј да младшбј комсоставјасбс лөсбдбма 1930 воб—98 морт

лони зев ещаби. Комілеслы 1931 воѡ вѡлі сетѡма вѡнсајса велѡдчѡмѡ 350 гѡгѡр места, а збылысѡ велѡдчѡны 70 морт. На пыс-высшѡј квалѡфікаціја куѡа 20 морт.

Квалѡфікаціја кыпѡдан технѡческѡј кружокјасѡс ѡткымынлаын і вѡлі котырталѡмаѡс да оз-жѡ ужавны. Кружокѡс котыртомаѡс формалнѡја. Младшѡј комсоставјасѡс, вѡрлезыг-ударнѡкјасѡс торја спеціалѡстјас дѡнѡ прѡкрепѡналѡм велѡдѡм вылѡ оз-жѡ тыдав.

Мѡжан ѡсатнѡкјас пын унаѡн емѡс выдѡвѡженѡчјас. На костынторја ужабу пунктѡма Весѡг лесопунктас прѡзводственнѡј совешщанлѡдјас вылѡ выдѡвѡженѡч-ѡсатнѡкјасѡс корлывлѡны омѡла (Сыктыв, Жемѡн, Мылѡн да с. в.). Выдѡвѡженѡчјас емѡс і лесопунктјасынѡс, вѡрпромхозјасынѡс адмѡнѡстратѡвно-кѡѡајственнѡј ужјас вылынѡс. Частѡ овлывлѡ, мыј налы бур условѡјѡс лѡсѡдѡм пыѡдѡн, ѡтдортѡны најѡс, быднѡг ускѡдѡны авторѡтетнысѡ. Сыктыв вѡрпромхозын ужалѡ выдѡвѡженѡч Мајбыров јорт. Мед ескѡн Мајбыровлы кыѡ выдѡвѡженѡчлы быдлунја ужас ѡсавны, вѡрпромхозса сотруднѡкјас (Торлопов) быднѡг тѡждысѡны лептавын клавузас (оз-по ужав, вѡнѡм пѡ оз тѡд да с. в.). Ташѡм фактјасыс выдѡвѡженѡчјаслы „условѡјѡјасѡс“ лѡсѡдѡм куѡа не еща, емѡс пѡштѡ быдлаын. Возѡ лѡзны адмѡнѡстратѡвно технѡческѡј кадр лѡсѡдѡм оппѡртуныст нога самоѡток вылѡ—лѡѡ прѡступленьѡ, лѡѡ партѡјалыг бојевѡј індѡѡ-јасѡс кадр лѡсѡдѡм куѡа орѡдѡм.

Прѡлетарскѡј кадр лѡсѡдѡм—ударнѡј ѡд вылѡ

1932 воѡ завершајтѡ вѡт воса план нѡл воѡн. Вѡт воса план завершајтѡ нѡл воѡн ударнѡј, большевѡстскѡј ѡдјасѡн. Прѡдукціјалѡн не сѡмын лыѡфыгеѡны показателјасыс лыд куѡа, но і качество куѡа. Соціалѡзм стрѡїтѡн оз поѡ кѡлчыны бѡкѡ прѡлетарскѡј кадр лѡсѡдѡмѡн. Прѡлетарскѡј кадрлѡн кѡланлуныс—лунислунѡ паскалѡ да сѡдѡ. 1932 во вылѡ „Комілес“ трѡстлы колѡ лѡсѡдѡны высшѡј да среднѡј квалѡфікаціјаа спеціалѡстјасѡс 150 гѡгѡр морт да нѡшта колѡ нуѡдны перепѡдготовка 14 мортѡс. Ташыг ѡтдор колѡ лѡсѡдѡны прѡзводственнѡкјасѡс (прѡрабјас, ѡсатнѡкјас, інструкторјас да с. в.) 924 морт, на пыс коло нуѡдны перепѡдготовка 340 морт. Классѡво-выѡержаннѡј адмѡнѡстратѡвно-технѡческѡј кадр лѡсѡдѡмын ѡнѡ медјѡна колѡ сувѡдѡны—качество. Татыс мог: высшѡј да среднѡј учебнѡј заведѡеньѡјасѡ велѡдчысјасѡс ысѡнѡн колѡ нуѡдны чорыд классѡвѡј пѡдбор.

Мѡжан колѡ лѡсѡдѡны адмѡнѡстратѡвно технѡческѡј кадр вѡр-фронтлы ударнѡкјас робѡчѡјјас, батракјас да гѡла олыс колхознѡкјас пыс, кѡдјас быдлунја прѡктѡческѡј ужын петкѡдлісны аснысѡ медыжыд кѡѡајственнѡ полѡтѡческѡј могјас олѡмѡ портѡмын (вѡр-леѡдѡмын, колхозјас стрѡїтѡмын да с. в.) кыѡ нырѡцѡкјас Выл інду-срѡтѡлнѡј Војвывса слѡм течѡмын.

Производственнõй кадр (прорабјас, десатникјас да с. в.) јон-жыкасõ мијан лõбõдчõ Зельнечса производственнõй курсјас пыр. Производственнõй курсјас комплектујтгõн колõ чорыда нуднны классвõй вич. Вõрлезысјас, батракјас, гõла да медбур шõркõда олыс ударникјас, ударникјас-звучникјас, левјас моз вõрпрограма штурмујтысјас—со кодјас пыс колõ мијан лõбõдны вõрфронтлы производственнõй кадр.

Колõ кок былõ сувтõдны і єнсајса велõдчан уж. Медса ужык õнїа производственно-технїческõй кадрõс колõ кыскыны єнсајса велõдчõмõ. Колõ кыпõдны квалификацїа не сõмын учебнõй заведеньнõјасын, курсјас пыр, но і производство вылын. Кадр-нн бõстны ас кїõ техника. А техника ас кїõ бõстõм зев ыжыд полїтїческõй значеньнõ. Од „реконструкцїа кадõ техника решајтõ ставсõ“ (Сталин). Вõрлезõмын, техника ас кїõ бõстõмõн, бурмõ вõрпродукцїалõн качество, паскалас рацїонализаторскõй ужјас. Тајõ ставыс коланатор, а тајõ вермас лоны сõмын техника ас кїõ бõстõмõн, велõдчõмõн.

Новїкса „Гõрд армїа“ брігада

Вундасысјас

Сінсајса велѡдчыяслы колѡ лѡсѡдны бур условіѡјас (лѡсѡдны літѡратура, котырны брѡгадајасѡ бур помещѡньѡјас сетѡмѡн, сетны спеціалнѡј лунјас да с. в.).

Щѡщ колѡ јона паскѡдны прѡизводство вылын (квартал, деланка) тѡхнѡческѡј кружокјас котыртѡмѡн, курсјас нуѡдан велѡдчан уж. Тѡхнѡческѡј кружокјасѡ, курсјас вылѡ колѡ кыскыны прѡрабјасѡс, фесатнѡкјасѡ да вѡрлезыясѡс—ударнѡкјасѡс.

Руководѡтель пысѡбі, тѡхнѡческѡј кружокјасѡ, курсјасѡ, колѡ індавны прѡизводственнѡк-тѡхнѡкјасѡс. Кружокјаслы колѡ ужавны план сертѡ. Кружокјас пыр пѡѡ лѡсѡдны бур, колана кадр вѡрлезан ужјас вылѡ, код вермас неуна тупкыны кадр колѡмыс прорыв.

Квалѡфікаціја кыпѡдѡм могыс колѡ практик-прѡизводственнѡкјасѡс, да вѡрлезыс-ударнѡкјасѡс прѡкрепѡтавны торја тѡхнѡкјас-спеціалѡстјас дѡнѡ. Прѡкрепѡтны не формалнѡја, а сіз, меѡ прѡкрепѡтѡм мортсѡ збылыс велѡдны.

Торја јона колѡ паскѡдны уж выдвѡженнѡ куза. Колѡ адмѡністратѡвно-прѡизводственнѡј уж вылѡ выдвѡітны індѡм кандѡдатјасѡс кыскыны ужѡ, најѡс гѡтѡвѡтны (індыны сінсајса велѡдчѡмѡ, кыскыны кружокјасѡ, прѡкрепѡтны спеціалѡстјас дѡнѡ). Выдвѡженечјас-ударнѡкјас пѡын колѡ нуны орјавтѡг уж. Колѡ зѡкѡз бырѡдны оппѡртунѡст сама вѡѡдѡм выдвѡженечјас вылѡ: выдвѡітны выдвѡітасны, а сесса і вунѡдасны, некушѡм ѡтсѡг налы ужас ѡз сетны. Ударнѡкјас—выдвѡженечјаслы колѡ ужас быдног сетны ѡтсѡг, кыскыны најѡс массѡвѡј уж дѡнѡ, кыскыны партѡјад, комсомолѡ.

Зев ыжыѡ значѡннѡа лѡѡ выдвѡженечјаслыс совѡщаннѡјас чукѡртлывлѡм. Совѡщаннѡјас вылын колѡ сорнѡтавны выдвѡженечјас уж јылыс, налы условіѡ лѡсѡдѡм да ѡтсѡг сетѡм јылыс. Сек, кор лѡѡ жугѡдѡма оппѡртунѡзм вѡрфронтлы прѡлетарскѡј кадр лѡсѡдѡмын, кор кадр лѡсѡдѡмын лѡѡ пуктѡма шѡр мѡгѡн качество, строго классѡвѡј тујвіз нуѡдѡмѡн—сѡмын вермам лѡсѡдны тырмымѡн прѡлетарскѡј прѡизводственнѡ-тѡхнѡческѡј кадр вѡрлезан ужѡ—соціалѡзм стрѡітан фронтлы. Прѡлетарскѡј кадр лѡсѡдѡмѡн да најѡс быдлунја вылѡ індустрѡіалнѡј Вѡјвывса ѡлѡм течѡм ужѡ кыскѡмѡн—вермам пуктыны вѡрфронт вылын, торја участѡкјасын конкретнѡј руководство вылѡ ѡбстановка корѡм сертѡ, кодѡ вермас ѡзѡдны вѡрпрограмма тыртан уж.

Вѡрфронтвывса команднѡј состав пѡын парткомсомол јадро ыжѡдѡмѡн колѡ вѡчны чорыѡ перелѡм, зѡкѡз бырѡдны тајѡ участѡкыс самѡтек.

Вѡрфронтлы тырмымѡн прѡлетарскѡј кадр лѡсѡдѡмын долженѡс партѡјнѡј, сѡветскѡј, профсѡјузнѡј да кѡѡајственнѡј ѡрганизаціјајас, перестрѡітчыны да зѡннас пѡртны ѡлѡмѡ Сталѡн јѡртлыс історѡческѡј вылѡ ѡбстановка дырјѡ условіѡјасѡс.

Партѡјнѡј ѡрганизаціјајаслы колѡ збылыс јурнуѡдны кадр лѡсѡдѡмын.

Пуктыны вѡрфронтлы прѡлетарскѡј кадр лѡсѡдѡм ударнѡј ѡѡ вылѡ—таѡѡм ѡнѡ мѡг.

Макс. Априлскѡј.

Гӱрд пельӱс ассыс Һимсӱ оз вешты

Чов-ју бокын ем гӱрд пельӱс, но газет-журналјас вооны еша, ӱособеннӱ ком і газет-журнал. Пошта вајалӱ омӱла. Ворсантор-јас (шашкӱ, шахмат, домино і м. т.) абуӱс. Ем стенгазета „Выл кадр-јас“, но Һӱтӱ абу бергӱдчӱма вӱрлан банӱн. Һӱтӱ оз освещајт вӱрлежӱм уж јылыӱ рајоныӱ, ле-сопунктыӱ нӱ кварталыӱ. Һеку-щӱм лыдпасјас абуӱс. Сӱз-жӱ Һӱтӱ гӱжӱд абу бригада ужјас јылыӱ, соцорјысӱм јылыӱ. Оз петкӱдлы торја геројјас, оз вы-јавляјт кандидатјасӱс преміјаяс выӱӱ. Оз косас разрыв бырӱ-дӱм могыс.

Парвјино-комсомольскӱј орга-низацијаяс воын сулаӱ могӱн Крајкомлыс да Обкомлыс дӱрек-тивасӱ „быд кварталын стенӱ ӱшӱдан газет“ пӱртны олӱмӱ. Газетлы колӱ лоны бојевӱј ор-ганӱн, кодӱ мед вӱлі быдлунја оперативнӱј органӱн, быдлунја коллективнӱј агитаторӱн, про-пагандистӱн, организаторӱн. Мед газета вӱлі тышкасӱ программа тыртӱм понда, ӱд кыпӱдӱм понда, выӱ формаа уж паскӱдӱм понда, мед тышкасӱ став ужалысјасӱ сквознӱј бригадајасӱ котыртӱм вӱсна, механизација да рациона-

лизација нуӱдӱм вӱсна, хозрас-чот вӱсна. Мед вӱлі лунне-лун пропагандирутӱ Сталӱн јортлыс квајт условіјсӱ, косасӱ сӱјӱ олӱ-мӱ пӱртӱм вӱсна, мед вӱлі кӱ-тыртӱ ужалыс јӱзӱс кулак выӱӱ став фронт паста наступајтӱмӱ. Мед вӱлі кыпӱдӱ творческӱј ак-тивностӱ ужалыс јӱзлыс, тыш-касӱ соцорјысӱм да ударныче-ство паскӱдӱм вӱсна, мед вӱлі организаторӱн бӱрӱ колтыс бри-гадајасӱс буксірујтӱмын. Мед вӱ-лі немжалӱнтӱм тыш нуӱдӱ пар-тия генералнӱј вӱз вӱсна, тыш-касӱ вескыдыв да „шужавыс“ кежысјаскӱд ленинскӱј национал-нӱј полӱтика зугысјаскӱд. Тацӱ-мӱн колӱ лоны стенӱ ӱшӱдан газетјаслы. Парторганизаціјалы колӱ вужаныс перестроитны стенӱ ӱшӱдан газетӱн да раб-селькорјас ужӱн вескӱдӱм.

Опportunистическӱјужлы, Под-фельнӱј базалы, пыр-жӱ колӱ пуктыны пом. Косасны каљен-дарнӱј срокјас кежӱ вӱрлежан программа тыртӱм понда, мед пыр-жӱ бырӱдны прорыв, III кра-јевӱј партконференціја кежӱ тыртны 60 прӱч. пӱрӱдӱмын да 40 прӱч. кыскӱмын.

Јогор Зос.

ALFAVIT LATINIZIRUJTƏM— LƏ KULTURNƏJ REVOLUTSIJA NUƏDƏ- MƏN KREPD ORUDIJƏƏN

Вужны латинизированнөј алфавит вылө

Выл алфавит вынсөдөм жылыс резолюција

Комі алфавит латинскөј шрифт вылө вужөдөм лөб зев јон брудјөөн културнөј революција нүдөдөмн, востө паскыд туй пролетарскөј пыщкөса националнөј култура кыпөдан өдјас содтыны да бырөдны култура боксан комі ужалыс јөзлыс колтчөмсө Совет Сојузын олыс передовөј јөзјас дінын.

ОК бјуро шуд:

1. Ошкыны ЦК да Обком совещаннөдн примітөм латинскөј шрифт вылө комі алфавит вужөдан проект да лыффыны сјөс бијайскөд шөщ государственнөј алфавитөн.

2. Выл алфавит куҗа областувса комітетлы паскөдны выл алфавитөн јөзөс төдмөдана уж, примітны мерајас выл алфавит куҗа районувса комітетјасө да советјасө комиссіјаяс лөсөдом могыс выл алфавит вылө вужөм куҗа практическој мерајас нүдөм вылө.

3. ОК фракціјалы төлысса срокөн лөсөдны подробнөј план, кыҗи вужны выл алфавит вылө, индыны срокјас корсан вужны да кушөм конкретнөј меропріјаттөјас нүдөны быд организацијалы да учреждєннөдлы. Плансө дөчигөн ставсө артавны сјі, медем став уҗыс алфавит вылө вужөмыс куҗа вөлі помалөма 1934 во јанвар 1 лун кежлө.

4. Комі Издательстволы пырыс-пыр заводитны переоборудујтны типографіјасө выл алфавит вылын ужалөм вылө да заптыны тырмымөн шрифтјас, медем пырыс-пыр лөзны букварјас, колана учебникјас, литература да газетјас. Лөсөдны смета, мыјдта лөас рөскод типографіја переоборудујтөм вылө, шрифтјас лөсөдөм вылө, ужалыс кадрјассө выльөв лөсөдөм вылө да первој өчерөдн литература лөдөм вылө, медем сетны сметасө Обисполкомлы да НА ЦК-лы сы вылө колана сөм 1932 вөса бјуджетын лөдөм вылө. ОК фракціјасө да учреждєннөдн да организацијон вөскөдлысјасөс өбјажитны пырыс-пыр сетны заявкајас выл алфавит вылын гјжан машинајас сүзөдөм вылө.

Такөд өтшөщ Издательстволы кутчєсны кадрјассө (наборщикјасөс, издат-редак. ужалысјасөс) выльөв велөдөмө.

5. Ленинлыс, Сталинлыс сочинєннөјас да мукөд сетөм капиталнөј нөгајас важ алфавитөн вөзө не лөзны.

6. Комі Издательстволы, газет да журнал редакціјаяслы пыр-

жѳ бостчыны тѳдмѳдны массаѳс выль алфавитѳн — плакатјас, алфавит систематическѳ газетын да журналјасын лѳѳмѳн, сѳжѳ вкладнѳј листјас да брошурајас выль алфавит вылын лѳзны.

7. Обонолы пырыс-пыр кутчѳсны кадрјас выльѳв велѳѳдмѳ ушитѳлјасѳс, лѳквидаторјасѳс да с. в.), медым тајѳ велѳдан восанжѳ велѳдны выль алфавитсѳ став шѳр пѳлѳс да повышеннѳј школајасын, сѳжѳ і іѳѳг школаын старшѳј группајасын да лѳкпунктјасын.

8. 1932 во јун 1 лун кѳжлѳ тѳдмѳдны выль алфавитѳн курсјас да самообразование кружокјас пыр став служащѳѳјасѳс областувса, рајонувса да сѳктса учреждѳеннѳјасыс, медым став делопроизводство выль алфавит вылѳ вужѳдны 1932 во пом вылѳ.

9. 1932 во јанвар 1 луныс не сорѳн нѳѳдны областувса конференција выль алфавит вылѳ вужѳм куѳа практичѳскѳј вопросјас јылыс сорнѳтѳм куѳа.

Бостчыны ужѳ!

Комѳ алфавит вежѳм јылыс мѳјан јона-нын вѳлі сорнѳтѳма. Важѳн-нын вѳлі шуѳма Обкомлѳн да Областувса 9-д Сѳвет Сјездлѳн лѳтин подула выль алфавит вылѳ вужѳм јылыс.

Бѳрја вожыннас бура паскыда мунѳс Област паста сорнѳ — газѳт-журнал пыр, собраннѳјас вылын да с. в. — выль алфавит вылѳ вужѳм коланлун јылыс да кушѳмѳс зѳкѳз бостны алфавит.

Вѳлі щѳщ нѳѳѳдѳма Областувса Совѳщаннѳ алфавит јылыс. Мѳјанлы отсѳг сетѳм могыс ЦК Н. А. Мѳскуаын октабрын вѳчлѳс паскыд совѳщаннѳ комѳ выль алфавит јылыс.

Вѳліны сенѳ представѳитѳлјас Комѳ областыс, Комѳ-пермјакјас, Мѳскуаса Комѳ војтыр (велѳѳчысјас да сенѳ ужалысјас), удмуртјас, марјас, мордвинјас, чувашјас, татарјас, профессорјас да мукѳѳ јона велѳѳѳѳм јѳз, специалѳстјас. Главнаукаыс да мукѳѳ научнѳј учреждѳеннѳјассаы, ВЦК да ЦК берѳса ЦК НА-саы да с. в. (ставыс 25 морт кымын). Вѳлі сенѳ арталѳма мѳјанлыс став воѳза сорнѳјассѳ, ужјассѳ выль алфавит јылыс, арталѳма мукѳѳ јѳзлыс опытсѳ, бостѳма пыѳѳѳ наукалыс, педагогикалыс да техникалыс требованнѳјас да с. в.. Тајѳ совѳщаннѳ вылын лѳі лѳѳѳѳѳма медбѳрја проект комѳ выль алфавитлыс.

ВКП(б) Обком нојабрын аслас заседаннѳ вылын кыѳзѳс доклад выль алфавит вылѳ вужны лѳѳѳѳѳѳѳм јылыс да алфавит проектјас јылыс. Обком ставѳ гѳгѳрѳѳѳ арталѳмѳн шуѳс ВЫНѳѳѳѳѳѳѳ „ВЫЛЬ АЛФАВИТ“ ПРОЕКТ, кѳѳѳс лѳѳѳѳѳѳѳ Мѳскуаса совѳщаннѳ вылын, да сетѳс дѳрѳѳѳѳѳѳѳ ѳнѳсаы-жѳ бостчыны „Вывль алфавит“ вѳчѳѳѳѳѳѳѳ олѳмѳ пѳртны,

Кушѳѳм могјас мѳјан воѳын ѳнѳ?

Кѳлѳ ѳнѳсаы-жѳ бостчыны паскыда јѳзѳдны „Вывль алфавит“

газетјаспыр, собранныјаспыр да мукѡд ногѡн, меѡым регыѡн тѡѡ мѡѡны быѡ профсојузныкѡс, робочејѡс, колхозныкѡс, вѡрлезыѡс, велѡѡчыѡс да с. в.—„В. А.“ коланлунас да алфавитнас, сесса олѡмѡ пѡртан тујјаснас.

Колѡ ѡнѡсан-жѡ бура тѡѡмѡѡны „В. А.“-ѡн велѡѡчыѡс, сесса велѡѡны школајасын велѡѡчыѡс дај заводѡтны велѡѡны ставгырыс јѡзѡ (лѡкпунктјаспыр, торја кружокјаспыр да с. в.).

Колѡ ѡнѡсан-жѡ бѡстчыны велѡѡны „В. А.“ служащѡјјаслы областын, рајонјасын да сѡктјасын, меѡым позѡ вѡлі став гѡјасан. уж учреѡѡеныјаслыс вужѡѡны „В. А.“ вылѡ 1933 во заводѡтчѡг кежлѡ.

Колѡ Комѡ Нѡга Лезанѡнлы ѡнѡсан-жѡ бура лѡѡѡѡчыны лѡзавны колан нѡгајас „В. А.“ вылын.

Обком шуѡс зѡкѡз помавны „В. А.“ вылѡ вужѡм кык воѡн (1934 во заводѡтчѡг кежлѡ). Тајѡ срок сертѡ лѡѡ лѡѡѡѡма област паста „В. А.“—вылѡ вужан общеј план. Векѡѡѡлыны ужнас пондасны Обѡсполком бердса да РѡК бердса „Выл Алфавит комѡтетјас“ (В. А. ОК да ВА-РК) да сельѡвет бердса „В. А. комѡссѡјјас“.

Колѡ ѡнѡсан-жѡ быѡ учреѡѡеныѡлы да органѡзѡцѡјалы общѡј план сертѡ аслас вѡз куѡа чорыда бѡстчыны паскѡѡны „В. А.“ вылѡ вужан быѡлунја уж.

Колѡ быѡ коммунистлы, комсомѡлечлы, профсојузныклы, ужалыс војтырлы бѡстчыны велѡѡны „В. А.“ да ѡтсавны сѡјѡс олѡмѡ пѡртны.

Надејев.

Вомынса колхозныкјас (черѡ кыјан сојузса шленјас) кыјѡны черѡ

ПАРТШКОЛАЈАСЛЫ ЗАДАҢҢӨЈАС

II заданье

Тема—„Сөветскөј да буржуазнөј государство“

Мог:

1. Гөгөрвоны быд государствоыг классөвөј пыщкөссө.
2. Бура төдмавны, мыјон торјалө пролетарскөј государство буржуазнөј государствоыг.
3. Төдмавны классөвөј пыщкөссө фiктатуралыг да демократiялыг буржуазнөј государствоын да пролетарскөј государствоын.
4. Гөгөрвоны сөветјас да профсоюзјас воҗын сулалыг ғырыг выль могјассө өнiја реконструктивнөј кадө.

Ужалан ног

1. Мыј лоө государствоыс

1. Мыјла государство век дорјө власт бердын сулалыг классөс.
2. Кызi течеысөө государстволөн власт бердса классөс дорјан вын (кущөмөсө могјасыс војскалөн, полицiялөн, судлөн, турмајасыслөн да с. в.).
3. Мыјон торјалө Сөвет государство буржуазнөј государствоыс.
4. Мыј сiјө лоө фiктатураыс. Мыјон торјалө буржуазiялөн фiктатураыс (фашизм) пролетарскөј фiктатураыс. (Петкөдлыны налыс паныда пыщкөссө да могсө).
5. Мыј сiјө лоө демократiялыс да кущөм сылөн классөвөј пыщкөсыс да могыс буржуазнөј государствојасын да мiјан Сөвет Сојузын. (Соцформаа уж кыз сөветскөј демократiялөн паскалөм).
6. Сөвет Сојузын пролетариатлөн вескөдлана рол.

II. Кызi стрөйтчысө Сөвет власт

1. Кодјас бөрјысөөны сөветјасө да дырө кежлө.
2. Кущөм шупөда Сөвет органјас емөс мiјан государствоын (лыдөвөј щөщ најөјас воҗын сулалан могјассө—сiктсөвет воҗын, райсөвет воҗын да с. в.).
3. Мыјла бырөдiсны округјас.
4. Кызiкөн нөшта сөветјас матыстчөны ужалыс масса бердө.
5. Кущөм сузғытөмторјас емөс сөветјаслөн өнiја кадө.

III. Кущөм могјас сулалөны сөветјас воҗын өнiја кадө

1. Мыјла сөветјаслы колө лоны нырнуөдысөн быдлуија со-

ціалістическој строітелство ужн.

2. Кушом могјасыс советјаслѳн колхозној сїетјасын да мыјла оз поѳ бырѳдны советјас дорвыв коллектївїзїрујтчана районјасын.

3. Кушом медгырыс могјасыс сулалѳны профсоюзјас воѳын ѳнїја кадѳ. Мыјла налѳн колѳ бергѳдчыны производстолаѳ банѳн.

4. Кушом могјасыс советјаслѳн да профсоюзјаслѳн вѳрлѳзан уж нубѳдмын.

5. Мыјла да кыѳїкѳн колѳ тышкасны бјурократїзмкѳд.

IV. Практическој ужјас

Тѳдмасѳ кушѳма ыктсѳветыд да рабочкомыд бергѳдчѳмаѳе вѳрлѳзѳмлаѳ да колхозлаѳ банѳн. Отсалѳ налы перестроїтны уж-сѳ выл ногѳн. Сталїн квајт условїѳ сертї. Советјасѳ бѳрјысан кампанњѳјас дырї нубѳдны паскыда лѳсѳдчан уж, кыскѳј бѳрјысѳмѳ став ужалыс јѳзѳс.

Лыѳѳантор:

Ольховѳ]—„Лѳнїнїзм азбука“ X глава. Содтѳд: „Коми область в борьбе за социализм“, советјас јылыс.

Велѳдыслы содтѳд:

Кагановїч „Орг. отчет партїја XVI сјезд вылын“. Пролетарїат фїктатура органјас јылыс.

Швернїк. „Партїја XVI сјезд вылын профсоюз уж јылыс доклад“.

12 заданњѳ

Тема:—партїја

Мог:

1. Гѳгѳрвоны, мыј лѳѳ коммунїстическој партїяыс да кушѳм сы воѳын сулалѳны могјас.

2. Гѳгѳрвоны робѳчѳј класс партїялыс да мукѳд организацијаслыс местасѳ пролетарїат фїктатура сїстемаын.

3. Гѳгѳрвоны кыѳї строїтчысѳѳ партїја да кушѳм колѳны условїѳјас, медем сїѳ вѳлї ѳтырышја, (јѳѳнѳј) јѳн да вермїс бура вескѳдлыны социализм строїтан ужѳн.

Ужалан ног

1. Партїја—воѳын сулалыс отрад робѳчѳј класслѳн

1. Мыј вѳсна робѳчѳј классыс меѳса револуціоннѳј класс

2. Мыјла робѳчѳј класслы колѳ партїја.

3. Кушѳм могјас сулалѳны партїја воѳын пролетарској револуціја лѳтѳѳ, револуціја дырїыс да сы бѳрын.

4. Партїялѳн ѳеммїрїтчытѳма кык фронт вылѳ косасѳм.

II Партіја да мукѳд организаціјајас пролетаріат диктатура вістемаын.

1. Кушѳм могјас сулалѳны сѳветјас, профсојузјас, комсомол да коопераціја воѳын пролетаріат диктатура дырјі.
2. Кыѳі партіја вескѳдлѳ да јуралѳ тајѳ организаціјајаснас.
3. Мыјла коммунистлы колѳ лоны прімерѳн беспартіјнѳј воѳын социализм стрѳітан ужын.
4. Мыјла колѳ партіјалы чорыд дісціпліна.

III. Кыѳі стрѳітчысѳ партіја

1. Мыј лѳѳ демократическѳј централизмыс.
2. Мыј лѳѳ партіјнѳј демократијаыс.
3. Мыјла партјачејка лыѳфысѳѳ основадн парторганизаціјалы. Кор поѳѳ организујтны јачејка лѳѳ кандидатскѳј группа.
4. Кыѳ бѳрјысѳѳны јачејкаыс вылі сулалыѳ партіјнѳј органјас.
5. Кушѳм партіјнѳј орган лыѳфысѳѳ медыжыѳдн, код індаѳѳм серті лѳѳ став партіјалы нуѳдны быдлунја уж.
6. Мыјла оз лѳѳысыны партіја пыщкын фракціјајас.
7. Кушѳм социалнѳј составыс да мыјещ ѳѳѳ быдмѳ партіја

IV. Партіјалы вылног пуктыны ассыс ужсѳ.

1. Кушѳм выл могјас сулалѳны ѳніја кадѳ партіја воѳын.
2. Мыјла медјон ужсѳ ѳні індѳма цехѳ, колхозѳ.
3. Мыјла колѳ кужѳмѳн бѳрјыны да сувтѳдны партіја шленјасѳс проізводство вылѳ да чорыда відлавны налыѳ ужсѳ.
4. Кушѳм могјасыс партјачејкајаслѳн да комітетјаслѳн вѳрлѳѳѳмын да колхозјас течѳмын.
5. Мыјла колѳ быд партіјечлы кыѳѳдны ассыс маркѳістско-ленинскѳј теоріја тѳданлун.
6. Партіјалѳн косасѳм ѳніја кадын оппортунизм петкѳѳчѳмкѳѳ

Практическѳј ужјас

Отсалѳ јачејкаыдлы колананог сувтѳдны партіјнѳј вынсѳ феланкаад, колхозад. Кутѳ сінвоѳын налыѳ быдлунја ужсѳ, сетѳ отсѳг, мед регыджыкѳн тыртавны ужалан планјас. Кыскѳј став партіјечѳс, комсомолечјасѳс да ударныкјасѳс партучѳбаѳ.

Лыѳдантор:

1. Олховѳј. — „Ленинизм азбука“ XI глава.
2. Сб. „Коми область в борьбе за социализм“.

Велѳдыслы соѳтѳд:

Сталин: „Вопросы ленинизма“.

Партіја јылыѳ јукѳн.

3. Сталин — „Пролет. рев. журнал редакціјалы пісмѳ“ „культура фронт“ 11—12-№-ын.

Тема.— „Партија ленинскöй тувивъ вöсна тышкасöм“

Мог:

Гөгөрвоны партијалыг мiрiтчyтöмсö быд пöлöс уклонжаскöд. Гөгөрвоны партијалыг чужöмсаыг дугдывтöг тышкасöмсö кык фронт вылö.

Гөгөрвоны пыщкöссö троцкiзмлыг да вескыдывыг кежыгяслыг да налыг Сöвет Союздöс буржуазнöй тув вылö гiнöмсö.

Ужалан ног:

1. Партијалöн революцијабз кык фронт вылö тышкасöм.

1. Коджаскöд да кызыкöн партија (большевикјас) тышкасiсны революцијабз Россiяын.

2. Коджаскöд да кызыкöн большевикјас тышкасiсны II интернационалын.

II. Троцкiзмлöн пыщкöсыг да iсторiяыг

1. Троцкiзмлöн классöвöй пыщкöсыг (крестьянство куза да социализм течöм жылыг).

2. Кущöм кадјасö Троцкиј нуöдлiс көс партијакöд.

3. Кыкi троцкiзм пöри авангардö контрреволюционнöй буржуазцијалыг.

4. Кущöм выл формаöн нуöдö асыг контрреволюционнöй ужсö троцкiзм öнiја кадö.

5. Мыјла сiе либерализм матыгмö робочöй класслыг интерессö вузалöма.

III. Вескыдывыг уклон

1. Вескыдывыг кежыгяссö мыј торјöдö партијаыг да троцкiстјасыг.

2. Кык вiздöдöны Сöвет Союзын социализм вöчöм вылö троцкiстјас да вескыдывыг кежыгяс кущöм партијалöн генералнöй тувивъ социализм течöмын.

3. Мыјла вескыдывыг кежыгяс щöктöны назмöдны индустрија кыпöдан öдјас, оз лыффыны колхозјасöс да совхозјасöс паскыд тувöн социализмö. Кытчö кыскö налöн тајö сорнијасыг.

4. Кущöм шуöм вöчiс партија XVI сјезд вескыдывыг кежыгяс жылыг.

5. Мыјла троцкiстјаслöн да вескыдывыг кежыгяслöн вiчыг кыскö Сöвет Союз капитализм тув вылö.

6 Мыҗла чорыда колд нубдны тыш кык фронт ыло, уконт-
ыстжаскд, мррччысжаскд, на ыло лбералнбжа врбдысжаскд.

7. Мыҗла колд сещом-жб чорыд тыш нубдны националнбж по-
лртыкаын кык фронт ыло.

Практчсскбж ужжас

Отсалбж школажаслы пуктыны общественибж дрсцплнажас Ста-
лнн статта сертб (большевизм исторржа жылыс). Пуктбж ыбдлуна мо-
гбн кыпбдны да жостыны марксрстско-ленрнскбж тбданлун. Петкбдб
ерд ыло став жавб р гуса оппортуныстжасбс да шоврнрстжасбс, сетб-
налы чорыд отпор.

Лыддантор:

Олховбж. „Ленрнзм азбука“ XII глава.

Велбдыслы содтбд:

„Культура фронт“ 11-12 №, Сталннлыс статтасб

Мыҗ вбсна СССР пондас тышжасны 1932 воын—

—Пжатрлетка медббржа воын

Став народнбж овмбс кужа каптралнбж строрствелстволыс 21 мрл-
лард шажта программа тыртбм вбсна.

24 доменнбж пач ужб лсжбм вбсна.

1931 во сертб 36 прбч. ыло промышленнбж продукрржа
содтбм вбсна.

90 мрлн. тонна рзшом перржбм вбсна.

9 мрллон тонна чугун сывббм вбсна.

9,5 мрллон тонна сталь крстбм вбсна.

6,7 мрллон тонна прокат лсжбм вбсна.

17 мрлрд. квч. електроенерржа вбчбм вбсна.

8 мрлрд. шажт дон машрнажас лсжбм вбсна, сы пыщ-
кын 40 мрлн. шажт дон врзму ылын ужалан машрнажас.

2000 трактор вбчбм вбсна.

73000 автомобил вбчбм вбсна.

1.300 паровоз вбчбм вбсна.

50.000 тбварнбж вагон вбчбм вбсна.

3.061 мрлн. метр хлопчатобумажнбж тканжас лсжбм вбсна.

91,5 мрллон пара кбм лсжбм вбсна.

Оти мільярд банка консерв лезом вѣсна.
Промышленнѣй робочѣјаслы 11 пр. да кѣрттуј
вылын ужалыс робочѣјаслы 13 пр. уждон содтѣм
вѣсна.

Промышленностын уж производѣтельност 22 пр.
вылѣ кыпѣдѣм вѣсна.

Промышленнѣй продукціјалыс асдонсѣ 7 прѣцент
вылѣ чинтѣм вѣсна.

Кѣрттујывса перевозкајаслыс асдонсѣ еща
вылѣ 10 пр. чинтѣм вѣсна.

1.700 вылѣ МТС вѣсна.

144 мѣллон гектар кѣза площаѣ вѣсна.

2.437 сурс да вылѣ хлопок кѣзѣм вѣсна.

2.560 сурс га вылѣ шабдѣ кѣзѣм вѣсна.

1.670 сурс га вылѣ свекла пуктѣм вѣсна.

Урожајност кыпѣдѣм вѣсна: ѣрновѣй культурајас
куза—8,5 центнѣрѣз га вылыс, сахарнѣй свекла
куза—145 центнѣрѣз га вылыс, хлопок-сырец
куза—8,7 центнѣрѣз га вылыс, шабдѣ куза—2,6
центнѣрѣз га вылыс, подсолнуха куза 6 центнѣр
га вылыс.

Скѣтлыс содтѣм вѣсна: „скѣтоводын“—2.950 сурсѣз,
„свѣноводын“—2.900 сурсѣз, „овцеводын“—7.300 сурсѣз,
„маслообједѣннѣй“ вѣз куза 320 сурс мѣскѣз.

Соціалѣстѣческѣй жѣвотновѣдствосын ыжыд то-
варност вѣсна.

502 млн. тонна общѣй грузооборот вѣсна.

Товарнѣй вагонлы шѣркоѣда суткѣнас 128 клм.
мунѣм вѣсна.

Пјатѣлетка нѣл воѣн тыртѣм вѣсна!

Лѣнѣнскѣй партѣјаын стальнѣй жѣдѣнство вѣсна!

Оппортунѣзмлы да сѣс лѣбералѣзмлы паныд!

Соціалѣстѣческѣй оргѣјысѣм вѣсна!

Хозрасчѣтнѣй брѣгадајас вѣсна!

Сталин жѣртлы ѣсторѣческѣй квајт ѣндѣмсѣ олѣмѣ
пѣртѣм вѣсна!

Тѣхнѣкаѣн овлаѣѣтѣм да медуна вылѣ 10 воѣн
„суѣдны да панјыны“ лозунгјас олѣмѣ пѣртѣм вѣсна!

Колхозјасѣс оргѣнѣзѣціја да хоѣзѣјство боксан
јонмѣдѣм вѣсна!

Сѣветскѣй Сојузлыс тѣхнѣческѣй незавѣсѣмѣстѣсѣ
јонмѣдѣм вѣсна!

Стамувѣвса пролетарскѣй револуціја вѣсна!

Большевістскѣй партѣја первојја вѣт вѣса план тыртѣм
вылѣ кыпѣдѣс уна мѣллоннѣй робочѣй да колхознѣй мас-
салыс творческѣй ентузіазмсѣ вѣвлытѣм выјѣз. Мѣд вѣт
вѣса план нѣшта уна мѣллоннѣй робочѣй да колхознѣй
массаѣс кыскас актѣвнѣја соціалѣзм стрѣйтѣм вылѣ.

Онїя кадын кїевјөсөн ужавны оз поэ

Г. Ветошкін, А. Трифонов, О. Надејева. **ЈӨЗКОСТ ОЛАННОГ ВЕЛОДАН НҢГА. ШКМ-ын II-во велөдчыяслы. I выпуск. Комі нҢга леқанн. Сыктывар 1931 во. 4,5 печ. лїст.**

Шөр школајас ас кыв вылө вужбөдгөн медвојдөр колдны ас кыв вылын велөдчан нҢгајас. Комі нҢга леқанн бостчїс тајө ыжыд-ужас. Сылы колө отсөг лежөм нҢгајассө донјавлөмөн, ошыбкајас вылө индалөмөн.

„Јөзкост оланног“ јукөма тема-мөд вылө. I выпусклөн тема: „Народнөј овмөс СССР-ын да соціалїзм стрөитан вїтвога план“. Тајө темасө јукөма өкмыс заданнө вылө.

Төдчө мыј нҢгасө гїжөма абу өтї морт да абу өтї кадө: мукөд заданнөбын матерјалыс јона важмөма, мукөдын выльжык.

Медса-ннн важмөма медвозча заданнө. Сенї автор көсјөма петкөдлыны СССР-са народнөј овмөслыс характер, быдмөм да возө мунан туј. Но омөла, вывтї кїевјөсөн гїжөмнас сөмын зүгө төдөмнысө ШКМ-са велөдчыяслыс.

Автор зев збылыс вїсталө:

„Јегїпетын... важысаң-ннн ужмөны сөмын хлопок, Цејлон ді вылын—цај, кымынкө рајонын Бразїліяын сөмын кофе. Та кыңчї сен ннөм оз вөфїтны“ (3-4 лїстб.)

Кытыс тајө кывлөма автор—секрет. Сенјасын, дерт, медса сө тащөм продуктајас вөфїтны, но оз сөмын најөс, вөфїтны і мукөд продуктајас.

Медса-ннн зүгөма СССР-өс економїческөј рајонјас вылө јуклөмылыс вїсталгөн. Выл областјас да крајјас лыдөдлгөн (5 лїстб.) автор унаыс казтывлө кушөмкө „Централно-Промышленнөј рајон“ (сецөм крајыс абу; ем Мөскуа област, Иваново област). Кытыскө лыпјөма „Урало-Сїбірскөј крај“. Бурато-Монголскөј АССР автор шуө промышленнөјөн. Карелыјаөс чајтө пырїг Ленинградса областө. „Вїзму овмөс рајонјас-ө“ пырөма сөмын „Україналөн рытывлун пельсыс“ (а мукөд „пельсјасыс“ нө кытчө?). Казтывсө Рытывыв-Сїбыр, а Асывыв-Сїбырыс вошөма. Сїз-жө вошөмаөс Урал, Нїжегородскөј крај, Таджікїстан, Башкїрїја. „Лено-Байкалскөј рајон“ вескалөма дальне восточнөј крајө. Вөра рајонјас лыдөдлгөн казтывлө „шөр Азіјаса вөра рајонјас“ (?), а Сїбырса, Якутїјаса, дальне-восточнөј крајса вөраїнјас вунөдөма.

Националнөј республикајасын да областјасын промышленностцаскөдөм жылыс (а тајө ужсө партија да правїтельство лыдөдны зев ыжыд мөгөн) заданнөбын со мыј сөмын гїжөма:

„Сөмын основнөј промышленнөј рајонјасылыс чорыда производство кыпөдөмөн поэө тырмымөнја лөсөдны машинајас, стрөитчан көлуј да бөрө колөм крај областјас, рајонјас индустриализїрујтөм вылө колө-на сөм (вїзніті ме, С. М.).

Сіз-кө-пө өни оз-на ков бөрө колөм национальнөй республикажасөс да областжасас промышленностөсө кыпөдны?

Во мөд-нин стрөйтчөны Уралө-Кузьнецкса комбинатлөн гигант-жас; регыд комбинат ставнас пондас ужавны. А автор шуө:— „Кузьнецко-Алтајскөй да Лени-Байкальскөй районжасын өнөз оз-на јешщө мун промышленност паскөдөм (6 листб.) 36-өд листбокын тајө комбинат јывеыс неуна висталыштөма (тыдалө мөд автор гижөма)

Вөјыв кавказса промышленност јылыс гижөгөн (6 листб., ву-нөдөмаөс казгыштны Ростовса Гельмашзавод, — сещөм гигантөс, көдөс ештөдөма-нин тајө војасө. Виңму ужалөм јылыс гижөма: „Виңму өвмөс Вөјыв Кавказын специализирујтчө шөбди өвөитөм вылын“ (6 листб.). А кенаф, соја, да каучука быдмасјас көзөм?

Зев гөгөрвотөма гижөма јукөд „Вит өикас өвмөс СССР-ын“.

Медвозза заданнө оз отсав ШКМ-са велөдчысјаслы, а сөмын зугас најөс.

Мукөд заданнөјасын ещажык, но емөс-жө тащөм зүгөмјасыс 18-өд листбокын гижөма: — „СССР — аграрно-промышленнө страна, көни өвмөсылөн ыжыджык пайс усө муужалан јукөд вылө“. Сизі вөлі во-мөд сажын, а өни СССР пөрө-нин промышленнөјө (сы-јылыс автор висталө 9-өд заданнөдын).

Мөд заданнөдын вәјөдөм лыдпасјас унжыкыс вәжмөмаөс-нин. 6-өд заданнөдын гижөма:

„Революциәз Россөјанын вөлі сөмын кымынкө дас трактор озыржык помещикјаслөн. Ас странаын трактор вөчөм вөлі ічөт“. (38 листб.).

Тајө ылөдлөм: революциәз Россөјанын тракторјас вөчөм јылыс ез і мөвпыштлыны.

44-өд листбокын мыјлакө вәјөдөмаөс таблица, уна-ө вөр вөлі Вөјыв крајө пырөм губернажасын. Губернајас вылө јуклөм кујим во сажын-нин бырі, ловзөдны најөс нинөмла.

Тащөм ужалөм доө оз национал-шовинизм, а вескыдыв өппорт тунизм (најөс сорлавны оз поз), либө дажө вредителство.

Комі областувса промышленност јылыс висталөгөн оз казтыв-ны ухтаса нерп јылыс, печөраса ізшөм јылыс, Кама—Печөра—Ежва өтлаалөм јылыс. А на бердө-өд кутчыөм-нин, уж мунө паскыда. Најө јона вөжасын чужөмбансө оз весиг-сөмын Комі областыдлыс, — јона төдчасны Вөјыв крај да Урал област көзәј-ствөын.

Гижанног сертөыс да кывбокөаньыс тајө нига зев жеб. Редакторас кырымалөма Г. Федоров, но редактирујтөм оз төдчы. Кызі гөгөрвоны тащөминјас: „Мировөј көзид полус“ (3 листб.). „мијан советскөј сојузын... абу некущөм частнөј собственнөт-өмбур вөчан машинајас вылө проишөдетво“... (4 листб.), „Сөмын көр руда перјан да вөчан сөкыд промышленностөс машина вөчан заводжасыс“ (15 листбок)? Тащөм зуга гижөмыс, гудралөмыс, зев

Тодчө — нигасө гижөмаё роч вылье да роч сорниогсө колд-маё Руда кулб, кыч, пыр-жө ежа улын, сиз-жө-і 3-20 метр пыд-наын" (25-26 лїсбок).

Весіг векуға „асыввојыв“-тө вөчөмаё „војывасыв“-өн (25, 44 лїсб.), роч „северовосток“ серті.

Термінјас лөсөддөмаё кыз вескалө. 7-өд лїсбокын сурдны: „Шөр Волга“, „Западнөј Сїбыр“, „рытыввыв Сїбыр“, „Западнөј област“, „Шөр Азия“, дальнo-Восточнөј крај“, с. в. 21 лїсбокын— „Средне-Азияцкөј“, 35 лїсбокын— „Ылын-Асыввылын“. Средства производства өтїлаын вужөдөма: „машїнајас, станокјас, оруфдөјас“ (15 лїсб.), мөдлаын: „производстоын ужалан колуж“ (18 лїсб.). Өтїлаын— „көрттуј сет“ (11 лїсб.), мөдлаын „көрттуј виғ“ (21 лїсб.). Комі учебнїкјас гїжыејас воғын ыжыд мог шөщ сулалө— лөсөддны шупана (чоткөј) термінјас. Ташөм кївевјөсөн термінјас-тө лөсөддөмнад лөб сөмын бөбјөддөм велөдчыөјасөб.

Гїжыејас ыкытчө туйтөм уна сујалөмаё роч кывјас, кодјасөс позіс да і колі комі кывјасөн вежны: „ужалан пөра“ (мыјла абу „ужалан кад“? С. М.), „совсем“, „сөвсем“ („зїкөз“-ыс-нө мыј вылө? С. М.), „удовлетворїтны“, „отсталөј“, „прїменајтїс“, „разнїтчөмыс“, „неїзбежнөј“, „успешнөја“, „прїзнавајтөны“, „укрепїтны“, „выполнїтөма“, „їмеїтөны решајущөј значенњө“, „создајтны“, „уфелаятө“, „разрабатываемөј“, „вывозїтны“, „їспользујтны“, „составляјтны“, „пөлучїтїс“, „перевелаятны“, „удовлетворїтны“, „ыжыд выиманњө уфелаятө“, „охватїтөма“, „долженөс“, „пока“, „в общем“, „зев важнө“, „добїтчїс“, с. в. помтөг. Медса-нїн омөла табоксан гїжөмаё 1, 2, 3 да 8 заданњөјас. Комі гїжыејаслөн колө пыр төдвыланс кутны, мыј школајас колө вужөдны ас кыв вылө оз сыпонда, медым код-сурөлы лөї учебнїкјас гїжан уж, а медым велөдчысјаслы вөлі гөггөрво анажык наукаыс.

Көт-нїн ескө ез ков бертлөддыны комі нїмјасөб да кывјасөб: көнкө гїжөны „Сыктывкарса“, көнкө— „Устсысолскөј“ (32 лїсб.); „Усвавом“ нїмсө, тыдалө, абу кывлөмаё,— гїжөны „Уст-Усїнскөј“ (26, 32, 63 лїсб.) „Ізва“ пыддї— „Іжма“ (29 лїсб.). Емөбө шогмытөм вужөдөмјас: „нартїтөм“ (9 лїсб.), „експлоататсїја пыддї, с. в.

3-өд заданњөын гїжөма, Нувчїмса завод-пө өнї ужалө вайөм шом вылын (26 лїсб.). Тажө абу збыл: Нувчїмө вайөны руда, а оз шом.

Грамматїка правїлөјас абу-жө зев мучїтөмаё: дөфїсјас течөма кытчө вескалө; чутїкјас (запјатаја) кытчө оз ков сујалөма, көнї колөны— абуөс. Таыс мыжа, дөрт, редактор.

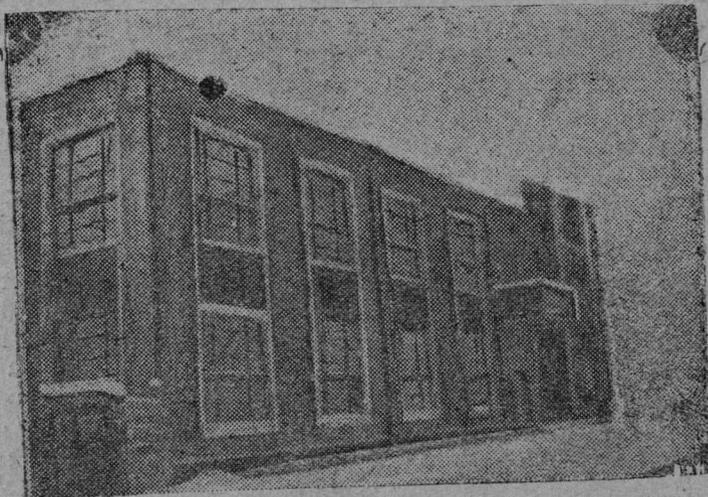
Ыкытчө туйтөм і корректура. 13-өд лїсбокын 15 торкөбө. Торкөбө понда мукөдлаын весіг вежөртасыс өрнїкузаяслөн вежөма: „Сешөм колөм (колї „колөм“) отсталөј техникаыд“... (15 лїсб.). „непр“, „нерө“ („нерп“ пыддї), „корјас“ („кодјас“ пыддї), тпонјыны („панјыны“), „медасасө“ („медасө“), „окранајаслы“ („окраїнајаслы“), „кујїм вежаун“ („кујїм вежаөн“), „колөны“ („колөны“), с. в.

Нӱгалы дон лоӧ тащӧмӧс сетны: гӱжысяс, редактор і корректор ужаломаӧс вывти жеба. ШКМ-ясӧ таӧ нӱгалежны ов поӧ.

Комі учебникяс гӱжысяслы колӧ воӧвылӧ буржыка пукавны асланыс уж вылын, медем гӱжӧд пыщкӧсыс ез вӧв бӧбӧдлана да і кывјыс меӧ вӧлі гӧгӧрвоана.

Комі нӱга лезанінын ужалысяслы (редакторяслы, корректоряслы) зев јона колӧ бостчыны асланыс ужлыс качество бурмӧдмӧ. Школа јылыс партија-ЦК-лӧн меӧбӧрја постановленьыс зев чорыда тудӧдӧ качество кыӧдан могас.

Сандрік Мікол.

Сыктывкарын кыпалӧны выл гырыс зданӧјас
Серпас вылын вылӧн ештӧдӧм Госбанк

Иш. № 31

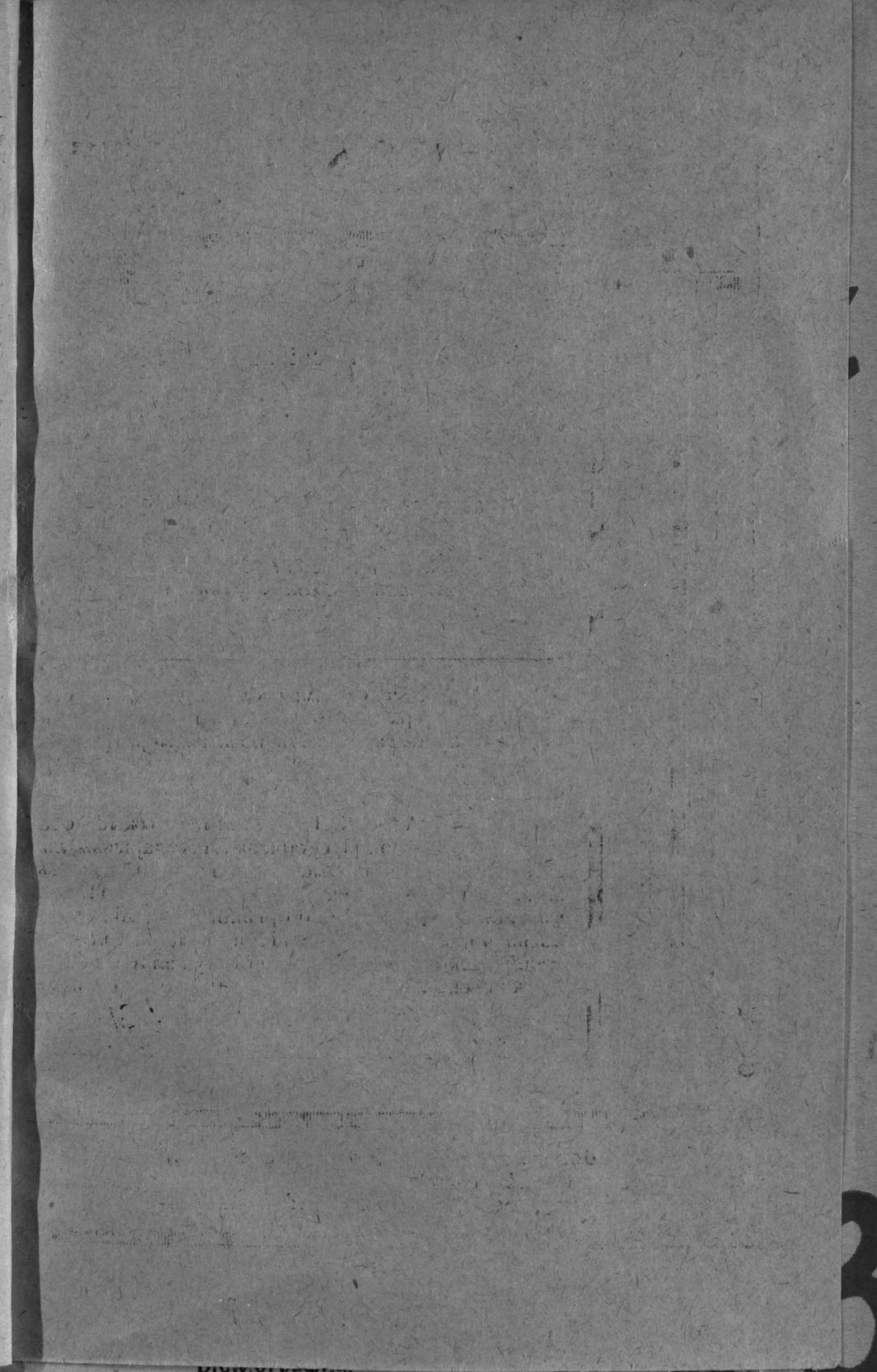
Отв. редактор — Н. А. СТАРЦЕВ. Тех. редактор — Е. А. Шахов.

Облит № 371 зак. № 6186, Типография Коми ГІЗ-а. Тираж 2050.

Размер бумаги 62X94. Колич. печатных листов — 2. 91389 эк.

Сдано: в набор 25-I-32 г., в печать 17-II-32 г.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Сыктывкар, Набережная, 39.

доныс 50 ур.

10816 НЖК Коми
1-2

ЖУРНАЛ КУЛЬТУРА ФРОНТ

ПЕТӨ БЫД ТӨЛЫГЫН ӨТЧЫД

Сетны журнал быд школары, лыдысан керкалы, комсомол да парт-
ачејкалы, быд просвешенечлы, быд вөрлеыслы да колхозчылыкы

Бостчыссө подпіска 1932 во вылө.

Тажө во вылын лоас лезöма гижөдјас
тащөм темајас вылө:

1. Политическөј вопросјас жылыс;
2. Култура кыпөдөм жылыс;
3. Партия пропаганда уж жылыс;
4. Јөз кост јурөдөчан уж жылыс;
5. Техникаөн төдмөдөм жылыс;
6. Хроника да библиография.

Лоас лезöма өткымын ставтајас художествоа
коми литература жылыс да лоасны художествоа
гижөдјас пролетариат нога коми гижыјаслөн.

КУЛЬТУРА ФРОНТ — видчысө ыжыд өтсөг
парт да комсомол јачејкајассаң, школајассаң, лыд-
дысан керкајассаң. Быдөнылы колө сүзөдны тајө
журналсө. Сөмын секи „**КУЛЬТУРА ФРОНТ**“ вер-
мас лоны лечыд боевөј органөн, партија тујвиз
вөсна чорыда классөвөј виз нүбдысөн, политехни-
ческөј школа организуйтысөн, ужалыс массалы
маркеістско-ленинскөј воспитаньө уж организуй-
тысөн, культурнөј революција ужын нырнүбдысөн

Быд кыин мед вөлі **КУЛЬТУРА ФРОНТ**!

Сүзөдан доныс: во кешлө—5 шажт, во жын кешлө—2 шажт
да жын, төлыс кешлө—1 шажт.

Редакціјалөн адрес: Сыктывкар, Вадорвыв, 38.